

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
Egy sorra ..... 20 fillér.
Havonta ..... 60 fillér.
Egy évre ..... 600 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 207.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, október 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolk: A kiegyezés igazi mérlege.
- A tisztviselők szervezkednek.
- A városatyaválasztások.
- Holttest az országuton.
- Milliomosból színész.
- Borbély, mint doktor.
- Versenyalakok. (Képpel.)
- A székhámsok városa.
- A szobor helyváltoztatása. (Képpel.)
- Podmaniczky Frigyes báró meghalt.
- A győztes Arad. (Képpel.)
- Podmaniczky Frigyes Aradon.

A kiegyezés igazi mérlege.

Arad, október 19

Egyik külföldi lap az iméat létrejött kiegyezésről elmélkedvén, kiinduló pontjául azt a legutóbbi időben gyakran használt közhelyet választja, hogy a nagy kiegyezési harcban nincsen győztes és nincsen legyőzött, mert a kiegyezésre mindkét államfélinek szüksége van.

Tovább folytatván azután szemlélődéseit, arra a végkövetkeztetésre jut, hogy a nagy harcnak egy legyőzöttje mégis van s ez a függetlenségi párt, mely nem Ausztria által győzetett le, hanem viszonyok kényszerének esett áldozatul.

S a mikor azt látjuk, hogy a megkötött kiegyezés mellett Kossuth Ferenc tart hosszú beszédeket s ő jelenti be, hogy a kiegyezéssel együtt él és bukik a nagy nemzeti kormány, s ő bizonyítja — vall-

juk be nyíltan — meggyőző erővel, hogy a kiegyezés meghiusulta válság elé vinné az országot: nem zárkozhatunk el annak megállapításától, hogy ama külföldi lapnak sok tekintetben igaza van.

A függetlenségi párt mint olyan, most, amidőn szinte korlátlan ura az országnak, midőn többsége óriási, most szenvedte a legnagyobb vereségét.

Akik a régi rendszernek voltak hívei, kárörömmel tekinthetnének a közelmúlt eseményeire, de rosszul tesz az, aki a mostani helyzetben kockolyt hint a politikai élet küzdterére, s azok követik a helyes politikát, akik elfogadva az adott helyzetet, a meglevő alapokon igyekeznek egészséges nemzeti politikát csinálni.

A beterveztett kiegyezés, amint Kossuth Ferenc mondotta, a fennálló kényszerhelyzetnek következménye. Helyesen hivatkozik arra: ám álljon elő az az államférfiu, aki a megkötött kiegyezés helyett jobbat tudna kötni. Utolsó betűig igaza van a függetlenségi párt vezérének, amidőn mindezeket fejtegeti.

Ez a fejtegetésekkel szemben önként kinákozik az a kérdés, hogy ha a nemzeti kormány csak ezt az eredményt tudta elérni, mire való volt az utolsó évtized megörlő küzdelme, mely kezdődött a Bánffy elleni obstrukcióval, folytatódott Szei Kálmán megbuktatásával, fokozódott a Tisza István elleni harcban s tetőpontját érte el a Fejérváry-kormány alatti nagy nemzeti küzdelemben?

A történelemnek lesz hivatása ezen küzdelemnek jelentőségét megállapítani s ítélkezni a fölött, hogy alkotmányjogi és gazdasági szempontból milyen eredményeket ért el az ország ebben a nagy harcban.

Nem akarunk azért arra a meddő feladatra vállalkozni, hogy arról elmélkedjünk, hogy hol állanánk most, ha kronikus obstrukció nem örölte volna meg évek egész során át a nemzet erőit, nem akarjuk azt a kérdést sem vizsgálni, hogy a jelenlegi rendszer jobb és eredményesebb munkát végzett-e, mint a minőt végzett volna a régi regime, azt sem akarjuk kutatni, hogy javát látta-e az ország annak, hogy a nemzetnek egy tekintélyes, a politika és kormányzás tudományában nagyon is járatos és gyakorlati érzékkel bíró része tüzzel-vassal kiirtatott a közélet teréről, s ezáltal igen sok tudás és képesség akadályoztatott meg abban, hogy a közügy érdekében érvényesüljön.

Minderről szólani ezuttal nem akarunk, de foglalkozni kívánunk az adott helyzettel, s levonni annak praktikus következményeit.

Azon tényben, hogy Kossuth Ferenc kötötte meg az új kiegyezést, implicite benne foglaltatik annak előismerése, hogy a közjogi kérdésekben való állásfoglalás a közel jövőben immár nem képezheti a pártalakulások alapját, vagy ha képezendi is, ezen alap már csak fictív lesz, mert a mostani kiegyezés megkötése ké-

A hétről.

Beszámoló,

melyet egy ki nem lépő képviselő tart a kerületében

„Mint harc után a fardt közlegény,
A kerületbe úgy térek meg én.
S a néphez, mely rám kérdően tekint
Első szóm: Győztünk Auszrián megint!

Megdöbbenéssel hallottuk hírét:

Mit nem röstellnek vádként vinni szét!

S akad, a ki a pletykának felül:

Hogy a csatában Beck maradt felül.

Derekunkat az osztrákok beadtuk,

Két kézzel szórtuk a kincset miattuk.

Lehet, hogy ez az ügynök látszata,

A nézőknek így festett a csata,

De valóban egész mást rejt a lényeg.

— Figy-ljenek az ifjak és a vének!

Elrágalmaztak a föld körökén:

Hogy a magyar ilyen olyan szegény.

Alig hogy Árpád a hont megszerezte,

A hitel, az adósság lett a veszte.

Már a Névtelen Jegyző idejében,

Piszkaként volt a m. sz. a népen

Zsigmond királyról megmaradt divat,

Zálogha csapni városikat,

S az országban már sokat ez se lendít . . .

(Aradra például nem kapni semmit.)

Ha az ilyet csak félig hiszik el,

A külföldön megrándul a hitel.

Meghuzzák fölöttünk a vészharangot,

Nem kapnak pénzt, s nem adhatnak a bankok.

Bevágják a milliók rögös útját,

S a magyar papírokat hazarúgják.

Hát erre kellett okos eszme, mentő,

S Wekerle tar agyán van elegendő.

Hogy elmuljék a válság-zivatar:

A kvótát fel kell emelni hamar!

Hol a kvótát ily könnyen emelik,

Ott meglátni, vagy van miből, *telek!*

Hol kikerül e két kis százalék

Ott egyebre is bizton van elég:

Ott dús a nép, ott ki se nyomorog

(Csak a beteg-pénztári doktorok)

S ha kiderül, hogy méltó a hitre,

Hadd fényeskedjék még az ősi elve,

Hogy a magyar, — ezán ezt elhiszik,

Nem hogy szegény, — ámde nem is *smucig!*

S azzal is csak darabont-szaj szapulhat,

Hogy hűtelen eszben hagyjuk a multat.

A mi alatt a pártunk egyre nőtt,

Egyebet ígértünk mi azelőtt.

Mást? Nos, a tanuk itt vannak köröttem,

Hogy akárhányszor én nem azt dörögtem,

És esküvést is fogaltam azon:

Az eddigi kvótát nem szavazom!

Nem szavazom meg soba, élve, halva,

Nem bírhat rá a fegyverek hatalma,

Ki rávehetne, nincsen olyan gazdag,

Hogy a melyet Tiszák megszavaztak,

Én *ugyanazt* a kvótát bevegym!

Isien se akarta, hogy így legyen.

Szilárd maradtam, akár egy cölöp,

Mert *eddigi-e* vajjon, a mi *több?*

S valami még ez ügy sorába vág,

Elmondom azt is, lelkes sokaság.

Csak *egy* percentet mert kívánni Beck,

S Wekerle mondja: azt sem adja meg.

Ezen pöröltek tíz nap, meg tíz éjjel,

S döntés nélkül oszoltak újra széjjel.

Sehogy se tudták egymást lépni csálni,

A differenciákat átbidalni.

A zsák-utcából így se ba, se ki.

Mig közbe nem szólt Szomero Niki:

Óreg módszerrel kell igazat tenni.

Emeljük el! Legyen *dupla*, vagy *semmi!*

A kártyából kijött a fele-e,

Wekerle Sándor blattján — *dupla* lett.

Már látom is, a nézetemet osztják

Eladta lelkét az a bárgyu osztrák,

Olyan, akár a garasos grizett,

Azzal barátkozik, a ki fizet.

Már nem gyaláz, Pressé-be' som szidat

Két huncut, apró százalék miatt.

pezi legeklatásabb bizonyítékát annak, hogy az Ausztriától való elválás máától holnapra keresztül nem vihető.

A különválásnak politikai előfeltétele meg van: a függetlenségi párt abszolút többséggel bír. S a midőn e politika liquidálására kerül a sor, a párt legjobbjai, akiknek elvűségében kétkedni senkinek sincs joga, megdöbbenve állanak meg s felelősségük tudatában nem merik megtenni azon lépést, mely évtizedeken át hangoztatott s hazafias lelkesedéssel vallott elveiknek érvényre jutását jelentené.

Értsük meg jól a dolgot. A kiegyezés megkötése nem jelenti és nem jelentheti a függetlenségi eszme elárulását, de igenis jelenti azt, hogy a vezetők a gyakorlati politika terére léptek, jelenti azt, hogy a vezetők ma még nem tartják Magyarországot gazdaságilag elég erősnek az önálló berendezkedésre, jelenti azt, hogy a gazdaságilag önálló Magyarország legelkesebb előharcosai szükségét látják annak, hogy egyelőre még egy, az eddigi alapokon nyugvó békés korszak következék be, melyet Magyarország gazdasági materiális fejlesztésére kell felhasználni, hogy bekövetkezzék az egészséges, intenzív gazdasági tevékenység korszaka, mely Magyarországot anyagilag és gazdaságilag fejleszti s ilyként szerzi meg az önálló berendezkedés materiális előfeltételeit.

Eddig az volt a jelszó: *önálló berendezkedés és meglesz az anyagi fellendülés.* Most e tétel megfordul és így fog hangzani: *hassunk közre, hogy az ország gazdaságilag fellendüljön s meglesz az önálló független Magyarország.*

Az események fejlődése azoknak adott igazat, a kik a fokozatos haladásnak voltak hívei, a kik nem óhajtották a nemzet erejét meddő közjogi harcokkal megőrölni, a kik előbb kiakarták építeni a gazdag és gazdagsága által imponáló Magyarországot s csak későbbi cél gyanánt tüzték ki az önálló berendezkedést.

A tények logikája odaterelte a dolgokat, hogy ép a közjogi kérdésekben radi-

kális elveket valló irányzat kénytelen megcsinálni azt a politikát, mely ellen eddig késhegyig küzdött.

Ezt az irányváltást oktalanság lenne politikai vereségként feltüntetni. A politikai életben gyakran látunk ilyen fordulatokat s elvégre az a politika a legjobb, mely a nemzet szükségleteinek leginkább megfelel. Hogy ki csinálja azt meg, az mellékes dolog.

Kétségtelen dolog pedig, hogy a kiegyezés megkötése által egy nyugalmas, békés és elsősorban munkás korszaka fog megnyitni az országnak, melynek erre a nyugalomra nagy szüksége is van. Ezen korszak hivatva lesz a nemzet erőit ismét hasznos, célirányos munkára egyesíteni. A választási reform új erőt, új elemeket fog behozni az alkotmány sáncaiba, s van okunk abban bizni, hogy ezen felújulás a nemzetnek nemcsak hogy nem lesz kárára, hanem az állam demokratikus kiépítését nagyban elő fogja segíteni.

A jövő perspektívája, dacára azon borús hangulatnak, melyet a kiegyezési javaslatok nem egy helyen okoztak, eléggé biztató. A jelszavak korszaka után, következék be a céltudatos munka korszaka.

Ne nézzünk vissza a múltba, hanem igyekezzünk a jövőt minél céltudatosabban előkészíteni. Ha az ország nem akar elvérzeni, úgy a komoly munkát, mely az anyagi fellendülést biztosítja, kell a jövő programja gyanánt zászlónkra írni.

Ezt a zászlót lobogtassa a magyar közélet, ezt a programot igyekezzünk megvalósítani, mert ez lehet csak a jelen kor programja, mert ezzel illeszkedünk legjobban az európai kulturállamok sorába.

Gazdaságos munkát kell végeznünk, igazi demokrata alapon. Hangsúlyozzuk a demokrata szót, mert ezen zászló alatt az utolsó időben nagyon sok klerikális dugáru evezget a politika háborgó tengerén, halászva a zavarosban s veszélyeztetve a közélet évszázados tradícióit.

A kiegyezés mérlegét ne az abban foglalt számcsoportokban keressük. Lesz-

nek abban hátrányok, de lesznek ennek ellenében vívmányok is, gazdasági és alkotmányjogi téren egyaránt.

De tekintsük elsősorban vívmánynak azt, hogy egy hosszú időn át tartó bizonytalanság végre meg fog szünni, hogy az ország végre zavartalanul reálíphet a gazdasági tevékenység terére, erőit kifejtheti s vagyoniilag fejlődhetik, tekintsük vívmánynak azt, hogy nyugodtabb, békés korszak következik, mely az áldásos munka korszaka lesz, azé a munkáé, mely a nemzetnek a produktív munkálkodhatást biztosítja, mert legyünk tisztában azzal, hogy az a politika, mely az országnak anyagi jólétet és gazdasági fellendülést biztosít, az a legjobb és leghatásosabb függetlenségi politika . . .

Spectator.

A tisztviselők szervezkednek.

A drágaság ellen.

Fogyasztási szövetkezet Aradon.

— Az Aradi Észlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

A minden téren mutatkozó, de különösen az élelmiszerek beszerzésénél már elviselhetlen s türethetlen drágaság — kényszerítő hatása alatt a közönség egyes körzetei Aradon is napról napra újabb szervezeteket alkotnak s a külföldi — különösen poroszországi mintákra — nem várva be az állam örökké csak ígérekkel boldogító s a bizottságok véghetlen sorozatának újabb és újabb ülésezéseiben kimoruló csiga lassuságu intézkedéseit, az önszegélyezés révén igyekeznek helyzetükön javítani.

Nem rég adunk hírt a demokrata munkás és iparosok fogyasztási és termelő szövetkezetének megalakulásánál.

Ezt követte az államvasutl tisztviselők ugyanily irányu mozgalma. Közben az állami tisztviselők aradi köre írádozásával megalakult az aradi közöskonyha önszegélyező társaság, mely már november 1-én a Batthyányi-utcai Raab-féle házban 85 taggal meg is kezdte működését, sőt a nagy érdeklődésből következ-

Maradj csak ilyen, konclesó hamis!

Mi fizetünk, ha adósságra is.

Ha kell, nem két percentet, ám de húszat,

Az utolsó párnánk is elbucsuzhat

De egy jogot Beck Vladimírnek népe

Elvenni tőlünk sohase tudott:

Hogy elhuzassuk Ausztria fülébe

A mégis, mégis, mégis huncutot! . . .

Forgács.

A bölcső.

Írta: Anne Warner.

A „Ritz“ fényes teaház csinos asztalkáinak egyike mellett ült Mr. Davis amerikai. Csak épen azért, mert elég hosszú ideig tartózkodott ideát, hogy megszokja a teázást és mindennap délután öt órákor olyan szomjuság lepje meg, melyet csakis tea enyhíthet. Néha magánzólokban elégitette ki e vágyát, de mikor a közelben volt, szerette a „Ritz“-et, mert . . . óh mert a „Ritz“ — Ritz és megvan a maga egyéni légköre.

Gyönyörű délután volt és az összes asztalkák el voltak foglalva. Állandóan özlött a nép ki és be, kiket az ülő közönség kíváncsian figyelt.

Mr. Davist mulattatta megfigyelni ezeket a figyelőket, — kiknek gyönyörűsége a mások élvezetének szemléléséből állott. A kis csoportok lassan szürcsölgették teájukat, hogy több idejük legyen a közönség szemlélésére, kíváncsiságuk kielégítésére.

Nagyon sok ilyen volt a teremben és Da-

vis elgondolkodva hordozta körül tekintetét valamennyin, míg végre az egész kört befejezve a kiindulási pontba ért vissza, mely már ez idő alatt megváltozott. A két baba arcú szőke, francia hölgy eltávozott és helyükön egy csinos apróság ült egy idősebb hölgygyel. A kicsi nagyon elegáns, kecsesen kicsiny volt, mint egy tündér, finom izléssel öltözve. Szürke ruhája oly tökéletes volt egyszerűségében, nélkülözve minden díszítést, hogy egy amerikai vagy angol nő az első pillanatra „incognita“ császárnét sejtett volna benne. Szürke kalapján apró, puha szürke selyem rózsák a karima alá hajlítva, szürke kabát, szürke csipkével, (megjegyzendő, a szürke csipke nagyon drága fényűzés) szürke posztó princesse ruha, szürke cipők és szürke selyem harisnya volt rajta.

Mr. Davis nem tudott egyebet tenni, mint csodálni és bámulni.

Ő beszélgetett társnőjével minden élénkség nélkül, de azért mégis kellemes és érdekes tárgyról folyt a szó. Csak egyetlen egyszer tekintett körül. E pillanatban Davis felismerte . . .

Ez volt a lányka, ki házasságra lépett Dick Bentleyvel, ki teljesen egyedül jött San-Franciscóból, mikor a doktorok kijelentették, hogy vőlegénye nem utazhat hozzá.

Hat évvel ezelőtt volt ez!

Mr. Dawis felkelt és székét a csinos hölgy asztalkája mellé cipelte. Megfeledkezett most minden társadalmi szabályról és szokásról. Nem emlékezett semmire, csak arra a bámulatos gyöngédségre és bátorságra, mellyel a kicsiny apróság felvette az esküt, hogy felesége legyen és özvegye a reménytelenül beteg embernek, ki

boldog házassága hatodik havában elhunyt, egyedül hagyva őt.

— Emlékszik reám? . . . Davis vagyok. Ott voltam a kegyed . . . a Dick . . . hirtelen elhallgatott. A nő már nyújtja felé kicsiny kezét mosolyogva.

— Óh igen! Milyen kellemes Önt itt találni. Valami rendkívüli nyugodtság és mély őszinteség rezgett hangjában. A férfi leült.

— Párisban lakik?

— Igen, néhány napig. Holnap este okvetlenül elutazunk — felelé a nő.

— Én meg holnap délben.

— A Riviera — vagy a Channel vonattal?

— A Channel vonattal.

Oh, nem volt semmi hízeglő érdeklődés a nő modorában; nem is nézett reá, hanem a teás csészéjére és ő mégis oly hön vagyott tőbbit tudni róla.

— Utazgat?

— Igen, annak nevezhetem. Néhány hétig maradunk egy helyben s aztán tovább megyünk.

— Mindég? — kérdi a férfi.

— Nekem nincs otthonom. Ön tudja, hogy árva voltam. Nem emlékszem sem anyámra sem atyámra. És nem volt gyermekem sem. Hirtelen, ott a teázó közönség közepett arcát kezébe temeté. Lehajtott feje fölött szemrehányó tekintettel sújtá az idősebb hölgy Davist, kit módfelett megrémített a hirtelen izgalom, melyet ez az erős önuralmu nő nem tudott elpalástolni. De a következő pillanatban már mosolygott könyein keresztül.

— Óh mi szeretünk vándorolni mindenfelé, Madame és én. És mi szórakozunk amerre megyünk; nemde asszonyom? — Az idősebb

tette mihamarabb második könyhát is fog kelleni felállítani.

Ujabbán a köztisztviselők (állami, megyei és városiak) körében is felmerült egy nagyarányú fogyasztási szövetkezet létesítésének eszméje.

Az állami tisztviselők aradi köre már évek óta fáradozott egy fogyasztási szövetkezet létesítésén, de a sok alanyi s tárgyi nehézségen hajótörést szenvedett eddigi igyekezete. Az állami tisztviselők kisebb számú csoportjával tán nem is lehetett a szövetkezet a kívánatos mérvben életképes s erős.

Most azonban a helyes utat találta meg az állami tisztviselők aradi köre, mikor az államvasúti alkalmazottakkal szövetkezve és vállalva akarja régi eszméjét valóvá változtatni.

A két tisztviselői csoport közötti egyesülés iránti megnyilvánuló óhaját ujabbán a vasutasok részéről vetették fel, mihez az állami tisztviselők aradi köre a legnagyobb örömmel és készséggel járult hozzá. A fogyasztási szövetkezet ilyenképen mintegy 1000 taggal alakulna meg s ma a kezdet stádiumában máris 400—500 biztos jelentkezője van.

A szövetkezetet részvénytársasági alapon tervezik s minden tag csak saját részjegye erejéig viseli a kockázatot. A tagsági kötelezettség és felelősség csak egy évig fog tartani. A részjegyek ára 20 korona lesz. A szövetkezet üzletköre élelmicikkek, fűszerárak, ruházati cikkek, tüzelőanyag stb. elárúsítására fog kiterjedni.

A vasutasok már teljesen készen vannak az előkészítő munkálatokkal s most már csak a többi köztisztviselők csatlakozásának kimondását s megtörténtét várják, hogy a szövetkezet működését mielőbb megkezdhesse. Előleges tájékoztatásul már a napokban ki fogják bocsátani az aláírási íveket, s a jövő hét folyamára egy együttes nagy alakuló ülést terveznek.

A vasutasok részéről Éber Nándor dr. a vasúti szövetség aradi titkára, a többi köztisztviselők részéről ifj. Schweigert Péter, az állami tisztviselők aradi köre titkára fáradozik a létesítés és egyesülés munkájában s nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek.

A városatya-választások.

*

November nagy napjának, a városatya-választásoknak előkészületei ma kezdődtek meg azzal a bizalmas értekezlettel, amelyet Müller Károly keletös minőségben hívott össze: mint a város országgyűlési képviselője és mint az aradi függetlenségi párt elnöke. Az értekezlet egyelőre azon alapelvekről tanácskozott, amelyek a választásokra való jelölésnél irányadók legyenek.

Magasan és jelentősen emelkedik ki az értekezlet megállapodásaiból az, hogy a városatya-választásoknál a pártpolitikai szempontokat mellőzni kell. Maga az értekezlet elnöke, Müller Károly tett ez irányban mindjárt a tanácskozások elején előterjesztést, amely bizonyára általános visszhangra talál. Arad város törvényhatósága nem politizálásra hivatott testület, hanem a város érdekeinek gondozására szervezett fórum. E hivatásra pedig nem a politikai pártállások szerint kell az embereket kiválasztani, hanem egyéniségük, rátermettségük, a közügyekért való buzgalmuk révén. A politikai szempontok kiküszöbölése lehetővé teszi, hogy a törvényhatóság ne nélkülözze senkinek a munkáját, aki abban értékes munkát fejtett ki; s módot ad a választóknak is, hogy minden elfogultság nélkül ítélhessenek a felől, hogy ki tartanak a városatyaságra alkalmasnak.

Nehézebb, de ép oly tiszteletreméltó az a törekvés, amely ugyancsak a mai értekezlet tanácskozásain domborodott ki: hogy a választási küzdelem a polgárságot minél kevésbé zavarja föl békéjéből és nyugalmaiból. Két dolog teszi ezt lehetségessé. A jelölésnek az a módja, amely figyelembe veszi a város minden számottevő rétegének óhajait s a városi ügyek vitelénél minden társadalmi és gazdasági réteg képviselőjét tartja szem előtt. Ezt bizonyára sikerül elérni s remélhető, hogy az egyes érdekek és tekintélyes csoportok képviselőire nézve a személyeket is jól megválasszák. A másik, hogy a pártpolitikai szempontoktól ment jelölő akciót és küzdelmet minél inkább biztosítsák azon

törekvések ellen, amelyen egyes emberek érdekében akarnak medret vájni. S az ilyen, különálló jelöltek ellen való védelemnek határozott jogosultsága van. Nincs egyáltalán kizárva, hogy a hivatalos jelölő testületek a kandidálásnál rátermett, tehetségben nem szűkölködő embereket mellőzzenek. De amikor ez a mellőzés a társadalom legtekintélyesebb polgárait, irányadó elemelt magukban foglaló intéző bizottság részéről történik: akkor a mellőzött tehetségeknek is be kell látni, hogy a népszerűségük még allig érett meg — vagy pedig már elsorvadt, — arra, hogy választási küzdelemből mint jelöltek, kívül maradjanak. S ilyenkor rendszerint hasznosabb a jobb idők bevárása, mint a hiúságot és történetet nagyon kidomborító, különálló választási taktika.

Az értekezlet behatóan foglalkozott a jelölésnek programjával és az előkészületekkel. Első szempont lesz a jelölésnél, hogy a szerzett érdemeket föltétlenül tiszteletben kell tartani a jelölésnél.

A mai értekezlet annak a reményét nyújtja, hogy a novemberi választás a zavaros, botrányt kavarázó hullámoktól lehetőleg ment lesz és hogy a választás eredményeképp a törvényhatósági bizottságba egészséges, munkára ösztökélés, alkotásokra képesítő vérfelújulás fog költözni.

Holttest az országuton.

Rejtelmes büntény.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Rejtélyes büntény foglalkoztatja az aradi kir. ügyészséget. A lelketlen vadságnak elszomorító bizonyítékát, egy összeroncsolt gyermeki holttestet találtak ma a borosjenői országuton, Kétségtelen, hogy a szerencsétlen gyermek nem véletlen balesetnek, hanem szándékos bünténynek lett áldozata és most a nyomozó hatóságon a sor, hogy a bűnösöket megtalálja és átadja őket megérdemelt sorsuknak. A rejtélyes esetről részletes tudósításunk a következő:

Ma virradatkor egymásután álltak meg a borosjenői országuton a kocsik és szekerek. Az

hölgy mosolygott, arcáról mély rokonszenv és szeretet sugárzott.

— Ugy? ... és ön elmegy holnap? — mondá a fiatal nő kissé elmélázva. — Ha mi is nem mennénk, úgy kérném, egy vizitre, de így ...

— De én nagyon szeretném tiszteletem tenni — mondá a férfi sietve. Nem jöhetnek holnap reggel, csak legalább néhány percre? — kérdé nagyon komoly, esdeklő hangon.

— Igen ám, de én holnap reggel bevásárolni megyek és pedig olyat, amit el nem mulaszthatok.

— Oda én is mehetek — jelenté ki vágytól égve. Nem látta még, mint járnak itt a férfiak bevásárolni a nőkkel? Engedje meg, hogy kegyeddel mehessek holnap.

— A nő reá nézett. Davis sajátos tépelődést látott arcán, aztán elpirult. Ez a pirsoha nem tapasztalt viharos dobogásba hozta szívét. Oh engedje, hogy én is menjek, könnyögött ismét. Ugy látszik soha életében nem óhajtott semmiféle engedélyt oly nagyon, mint kísérője lenni holnap a bevásárláson.

A nő teáskanalával játszatott egy darabig, aztán mondá: — Jól van, hát jöjjön. — Hotel de Bade-ban lakom és féltizkor készen leszek.

A férfi pontosan megjelent másnap és a nő is, kin ismét szürke ruha volt, olyan egyszerű, mint reggel illik.

— Ez igazán nagyon kedves Öntől, — mondá, amint mentek kifelé a hintóhoz, — de félek, agyon unja magát. Férfiak nem érdeklődnek ily dolgok iránt otthon — és mosolygott.

— Mit fogunk venni, ha szabad kérdeznem?

mondá Darvis, amint a kocsit tova gördült velük.

— Egy bölcset veszünk.

— Bölcset?!

— Igen, bölcset. Van egy kis barátnőm itt Párisban, kit a világ szegénységre juttatott, de az ég gazdaggá fogja tenni ... és ígértem neki egy bölcset. Látja, a világ engem gazdaggá tett, de az ég szegényen hagyott ... Így életem akkor nyújt legnagyobb örömet, ha mások érdekében tehetek valamit. Nagy szeméit a férfire emelte, kinek sajátos valami úgy a torkára szorult, hogy képtelen volt beszélni.

— Nagy örömet találok a népek segítésében — mondá ismét — és Madame nagyon kedvesen segít nekem. Ahova én nem mehetek, elmegy ő; így ismerünk minden személyt és tudjuk, hogy épen mire van szüksége. Minden kórházban vannak kedvenc betegek és boldogtalan emberek névsora csaknem minden helyen, ahol megfordulunk. Ez megakadályoz abban, hogy a magam életére gondoljak és megtanítanak arra, miszerint gond és bánat nemcsak nekem jutott.

Pihent egy percig es újra szólott derültebb hangon. — De a bölcset nem egészen alamizna. Látja őt megszótkok. ... Zsófi a hadnagyával és megesküdték, szülői beleegyezés nélkül. A szülők azt hangoztatják, nem bocsájtanak meg nekik ... de persze idővel mégis megteszik.

Van nekik csinos lakásuk és egy mindegyes leány, de szegény Zsófi csaknem botrányosnak találja, hogy nem tehet értékes valódi csipkéket a kis kelengye minden egyes darabjára. Így megígértem neki, hogy legalább a

bölcset méltó lesz egy olyanhoz, kinek nagyapái egy báró és egy generális.

A férfi még mindig képtelennek érezte magát gondolatai kifejezésére.

Ön említé tegnap, hogy a férfiak gyakran mennek a nőkkel bevásárolni. Én is láttam őket mindennap és én nagyon kedves dolgokat tartom. Tegnap is a kalapos üzletben nagyon sok férfi válogatta felesége számára a kalapot, miért még nagyobbra becsülöm őket. Nekem tetszik, hogy a két nem együttesen dolgozik itt. Azon csekély időben, mit Dick velem tölthetett, sohse mentünk ilyen helyekre; minevettünk, ha ő szivart vett velem, vagy ha én hajtűket ő vele.

Hintójuk már a Quartier Latin gyönyörű áruháza elé ért és erősen küzdött a nyüzsgő kocsik közt utat nyerni a bejárat felé.

— Biztosítom, — mondá a férfi — mélyen megtisztelve érzem magam. Én ... én igazán nagyon örvendek, hogy tegnap Ritznél teáztam.

A nő olyan üres tekintettel mérte végig, hogy az iménti folyót érzés ismét a torkára ült. A hintó ép ekkor megállott. Kiszállottak. Nagy és fényes kirakatok voltak tele bölcsekkel, melyek mindegyikében boldog viaszba fektet. Mindjárt egy irnok termett előttük mosolyogva, hajlongva és mélyen érdeklődve az iránt, amit venni óhajtanak.

— Egy bölcset, teljesen fölszerelt bölcset.

— Ah, a második emeleten minden található; egy pillanatig legyen kegyes várni uram és asszonyom, míg a lift lejön. Itt van már. Tessek belépni! Bölcsek és hozzávalók ... második emelet!!!

Amint a lift felszállította őket és kiléptek be -

első szekéren mezei munkára menők az ország közepén egy fekvő gyermeket láttak. Rákiáltottak a gyermekre, hogy menjen el az utból, de az csak mozdulatlanul ott feküdt a szekér előtt és akkor sem mozdult meg, mikor ostorral próbálták felébreszteni.

A szekéren levők erre leszálltak és a gyermekhez siettek. Ekkor látták csak, hogy a gyermek halott. Feje több helyen beütve, melle behorpasztva, gyomra, keze és lába teljesen szét van ronszolva. Teste egészen kibűlt, már legalább néhány órája feketett ott holtan.

Lassankint nagy csoport verődött össze a holttest körül. A gazdaemberek találgatták, hogy ki lehet a rejtélyes halott, akit egyikük sem ismert fel. Bizonyos, hogy nem a közeli falvak valamelyikétől való, mert akkor csakhamar felismerték volna. És mert az sem látszik a gyermekben, hogy vándorló lett volna, valószínű, hogy az éj folyamán gyilkosai vitték a borosjenői országra, hol letették, így akarván a nyomozó közeget tévútra vezetni.

A gyermek holttestét a csendőrség, melynek a dolgról jelentést tettek, beszállította a borosjenői kórházba. A holttestet holnap délelőtt boncolják fel *Diószeghy Géza* dr. albiró jelenlétében *Austerweil László* dr. kir. törvényszéki orvos és *Csillag Ignác* dr. járásorvos. Az aradi kir. ügyészség a legszélesebbkörű nyomozást rendelte el, hogy világosságot derítsen a rejtélyes gyilkosság ügyében.

Milliomosból színész.

Aki gyilkolni akar.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 19.

Már Nándorré, született Keleti Juliska a Népszínház Vigopera tagja, amint budapesti tudósítónk jelenti, ma éjjel megjelent a fővárosi főkapitányság központi ügyeletén és *Vaday* rendőrkapitánynak, az ügyelet vezetőjének elmondotta a következőket:

— Férfjétől *Már Nándortól* a volt milliomostól, aki jelenleg a Teréz-körű Bonboniére m.u.

lőle, a férfinak alkalmat nyílt megfigyelni a nő arcán folyton emelkedő érdeklődést.

Végig-végig tekintett a bölcsők sorain és gyöngéden suttogá: Ha meggondoljuk, hogy ezek mindegyikébe élő baba fog jönni...

De már egy másik állt előtük, egy másik azon tökéletes lényekből, kikért méltán irigyelheti Páriszt a széles világ minden vásárló közönsége.

— Egy bölcső! — körülbelül milyen árban? — Erre tessék!

Átmentek a másik oldalra, hol husz is állott egy sorban; mind különböző, mind kifogástalan remek munka. Volt itt zománcozott, faragványos, aranyozott vagy ezüst, csavargatott bambusz stb.

Davis gyönyörködve szemlélte a nőt, ki végig menve a soron, gyöngéden megtapintotta keztyűs ujjhegyével a bölcsőket, olyan gyöngéd érintéssel, mint arckifejezése.

Az irnok hallgatag volt. Láta, hogy a vétel biztos. Csak a hozzá intézett kérdésekre felelt és néha Davisra pillantott. Miss Davis nem tudott mit csinálni e tekintettel. Érezte, hogy csalás volna elfogadni, de olyan édes gyönyörűséget okozott neki, hogy nem bírta visszautasítani.

A nő végre megállott egy bölcső előtt, mely egészen kiragyogott a többi közül bámulatos szépségével. Két óriási gölyamadár sötét fából faragva tartott középen egy ezüstmű font kosarat.

— Gondolja, hogy ez nagyon drága, — fordult Davishez gyöngéd kérlelő hangon.

Az irnok föl se emelte szemét... &

la'ó szerződött tagja, elváltan él. Már Nándor amlóta elvált öle, állandóan üldözi, azt akarja, térjen vissza hozzája és miután erre nem hajlandó és Már Nándor belátta, hogy jó szóval elérni semmit sem képes, fenyegeti őt és már többször és többek előtt kinyilatkoztatta, hogy meg fogja ölni.

Ó — Keleti Juliska — ezekkel a fenyegetésekkel nem törődött, de tegnap *Pálmái Ika*, aki az *Andrássy uti* cabaret-ben működik, magához hívatta és azt mondotta, vigyázzon magára és gondoskodjék védelemről, mert őt az utolsó órája, *Már Nándor nyíltan hirdeti, hogy a hó 22-én, vasárnap délből 12 óra 15 perckor agyonlövni Keleti Juliskát.*

Ó tehát most a rendőrség oltalmát kéri és életveszélyes fenyegetés miatt feljelentést tesz Már Nándor ellen.

Vaday László rendőrkapitány sürgősen beidézte a bepanaszolt férjet, aki nem is tagadta, hogy izgatott és felhevült állapotában fenyegetődött, de ennek semmi komolyabb alapja nincsen, csak üres szó.

— Beismerem, mondotta, hogy felhevült állapotomban mondtam hasonlókat, de gyilkos szándékom nincsen. A multomat tudják, tudják azt, hogy gazdag ember voltam és szerencsétlen házaságom miatt mentem tönkre. Négy és fél éves gyermekünk van és most, a mikor már semmim sincsen, az asszony nem akar velem élni és megvonia, távol tartja tőlem gyermekemet is. Igen, mondtam gyakran: sajnálom, hogy már régen agyon nem lőttem Keleti Juliskát. A minap beszélgettem a Hungária-szállodában *Klimm* földbirtokossal, ennek is hasonló dolgokat mondtam, többek között azt, hogy nagyon el vagyok keseredve és véget vetek a komédiának, vasárnap délből, 12 óra 15 perckor agyonlövöm magamat.

Valószínűleg ezt a kijelentésemet közölték *Pálmái Ikával* és ezért intette óvatosságra tőlem elváltan é ő feleségemet. De mondom, az egészségnek nincsen komoly alapja, komolyan eddig nem gondoltam ilyesmire.

A rendőrkapitány azután megkérdezte, van-e nála revolver? Volt. De ezt mindig, már évek óta magánál hordja, megszokásból.

gondolta... tudta mi lesz a felelet és igaza volt.

— Nem, igazán nem! jött a válasz.

A nő örömtől ragyogó arccal tekintett a két férfire és a bölcsőre. — Es most a felszerelés!... Amint odább mentek, a nő kísérijének kezébe esusztatta duzzadó pénztárcáját. — Majd Ön fizet — susogta. A férfi igenlőleg bólintott. Leültek a terjedelmes asztal mellé, melyen kis paplanok, takarók, picit kis vánkosok, hozzá csipkés szélű apró huzatok és egyéb fehérneműek egész tömege állt.

— Nem unja magát? — kérde a nő, kinek szeme, arca, ajka telve volt azzal a bámulatosan gyöngéd b'jos érdeklődéssel.

— Dehogyan is unom, — szölt Davis élénken és ismét hallgatagon figyelte őt.

Az irnok nagy csomagokat hozott ki, melyek gondosan összevoltak kötözve, mint megannyi drága kincs. A nő fölőjük hajolva kutatót köztük és választott belőlük.

— Nem gondolja, hogy hóbotos vagyok? — mondá, mikor egy kis disztakarót óhajtott megvenni, melyre gyönyörű rózsakoszoru volt himezve kézen.

— Én azt gondolom kedved angyal — viszonzá ő. A nő csendesen fölnevetett és megvette a kis takarót is. Végre minden készen volt. Megadta a címet: *Mme Leon de Gourville 11 bis Passage de la Visitation.*

Davis elővette a saját pénztárcáját.

— „Oh az nem az a pénztárca! figyelmezteté élénken a nő.

— Pszt!... később, mondá Davis csitítólag. Visszaadtak neki a 2000 frankos bankból és

A rendőrségen nem tehettek egyebet Már Nándorral, minthogy megintették és figyelmeztették egy esetleges erőszakosság következményeire. Aztán igazolták, hogy *Alkotmány-utca 31-ik szám alatt* állandó lakása van és elbocsátották.

Borbély mint doktor.

A megbírságot gyógykezelés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 19.

Azok a bizonyos, sokat emlegetett legöregebb emberek emlékezhetnek csak a régi jó időkre, mikor még volt orvosa minden legkisebb falunak is. Azóta nagyot fordult az idők kereke és ma már örülhetünk, ha körorvost kapunk minden három községre. Igaz, hogy azokat a régi orvosokat nem hívták doktor medicinaeknek és nem is gyógyítottak purgóval és kininnel. Azok a régi orvosok, mi türestitagadás, borbélyok voltak, akik eret vágta a beteg, vagy piócat raktak a testére, ez volt minden orvosságuk. Azóta, ismételjük, nagyot fordult az idők kereke. Ma már például nem mindenki borbély, aki embertársain eret vág és pióca néven bizonyos kötlábu állatok is ismeretesek.

Neczkó Antal, ki foglalkozására nézve nem habozik kijelenteni, hogy szappanhabbal és borotvával arcszörtelenítő műveletet végez és néha meg is mossa az emberek fejét — sósborsszesszel, tehát *Neczkó* Antal borbélysegéd visszaálmotta önmagát a régi jó időkbe és azt hitte, hogy a borbélyok még mindig orvosok. Nem tudta, hogy a kihágási törvénykönyv kizárólagossá tette az orvos-tudományt és ha valaki meg akar halni, ezt kizárólag doctor medicinaek és okl. gyógyszerészek lelkes támogatásával teheti.

Neczkó Antal ezt nem tudta és barátjai unszolására, ahogyan ezt mondani szokták, gyógykezelt. Nem érvágással és nem pióccával, hanem egészen má: valamivel. *Neczkó* Antal speciálista volt, még a speciálisták között is a legspeciálistább. Olyan betegségeket gyógyított,

az irnok udvariasan „Viszontlátásra“ kívánattal elkísérte őket a lifthez.

Kint esett az eső. A kocsis felhajtotta a hintó tetejét és készen állott eléjük kapcsolni a vízátatlan takarót.

— Nagyon boldog voltam, mondá a nő, mikor a kocsit megindult — és nagyon kedves öntől, hogy olyan türelmes volt.

— Én is boldog voltam, jelenté ki Davis mély őszinteséggel.

— Micsoda különös lény is a nő — kezdi ismét. Végre is egy csöppet sem vagyunk különbek a gyermekeknel. Tudja, hogy mai örömmel százszoros volt azáltal, hogy az irnok, kit sohse fogok viszontlátani — azt hitte, a magam számára vásárolok. A tudat, hogy ő azt gondolta, miszerint én azon ég által megáldott nők közül vagyok — kik valóban léteznek!... elgondolni, hogy ő egész bizonyos volt benne... óh!... — és arcát ismét kezeibe temeté, mint előző napon Ritznél. Istenem... segíts! zokogott halkán — és a következő pillanatban már ismét nyugodt volt.

— De le is kell számolnunk, — mondá gyorsan, pénzügyi dologra terelve a beszédet. Mennyi volt az összes?

— Semennyi!

— Semennyi?

— Hallgasson meg, — mondá Davis kezét hevesen az övére szoritva, mintegy erősebb hangsúly kedvéért. Hallgasson reám! Ez egy... egy csodásan boldog reggel volt az én számomra is. Én is gazdag vagyok; engedjen valami jót tennem... kérem mindenre a mi szent, engedje, hogy én ajándékozzam a bölcsőt. Kérem... teljes lelkemből.

melyek összefüggésben állnak a közismert három szóval:

Gummi

Reisner

Ha: isbazár

Ez még nem lett volna olyan nagy baj, de Neczkó Antal nem önzetlenül gyakorolta az orvostudományt. A gyógyítás hadjárat a betegség ellen, tehát ehhez is pénz, pénz és pénz kell. És Neczkó Antal kapott is pénzt, amiért nemes ambícióval gyógyította szenvedő embertársait, akiken csodálatosképen már a gyógyulás után vágott eret. A pénzhez azonban még valamit kapott az orvos-borbély. Egy kis kihágási eljárást.

És felfakadtak és megujultak a régi sebek. Az orvosból lett a beteg. Az aradi kir. járásbírósg ma 20 korona pénzbüntetésre ítélte Neczkó Antalt és felbontotta a buzgó Figarónak a doktorsággal önként kötött házasságát. Neczkó busan és leverten hagyta el a tárgyalótermet, melyben sokkal régebb három közismert szót ajánlottak szívtelenül szíves figyelmébe:

Suszter

maradj

kaptafádnál.

Epül a második sínpár.

Arad és Szolnok között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

A vasuti beruházásokról szóló törvényjavaslatnak az a része, amely mintegy 14 millió koronát szavazott meg az aradi üzletvezetés beruházásai számára, tervbe vette az aradi fővonalnak második sínpárral való ellátását is. Régóta hangzó panasz orvoslását jelenti a második sínpár lefektetése, amely előreláthatólag véget vet az aradi vonalon közlekedő vonatok folytonos késéseinek, a rakárakban gyakran előforduló árutorlódásoknak és egyéb mizériáknak.

Hogy maga a Máv. milyen sürzősnek tartja ezt az építkezést, annak legkésebben szóló

A nő hallgatott egy darabig, aztán reá nézett.

— Igazán gazdag ön?

— Nagyon — felelé szerényen.

Még egy darabig hallgatott, mélyen elgondolkodva. Majd megmondom Zsófinak, válaszolt egyszerűen. En adhatok neki más egyebet a magam nevében.

Eközben a szálloda elé értek.

— És kegyed ma este Drezdába utazik, kérde Davis. — Igen. És ön Calaisba... Kezet fogtak. Isten vele, mondá a nő gyengéden. Isten vele!

Davis elég korán érkezett vissza szállodájába ahhoz, hogy az északi pályaudvarra kiérjen a Channel vonathoz, de nem tette. Szobájába tért, hol egy kényelmes karosszékbe dőlt gondolkodni... És gondolkozott... Férfi léteire elfelejtett ebédelni. Sohasem felejté el sem azelőtt, sem azután, de most egyszer tökéletesen elfeledé.

Csöndesen ült gondolkodva úgy négy óra utánig; akkor hirtelen fölugrott és izgatottan csöngetett.

— Kalauz! — mondá a bejövő fiúnak. Itt van s egy pénzdarabot nyomott a markába. Kérdezze meg a hivatalban, kaphatok-e ma este Németországba induló gyorsvonaton elkülönített osztályt azon kocsiban, mely Drezdába megy. Mondja nekik, sürgőnyileg értesítsenek, mert... mert életkérdés...

Két év múlva boldogan ismételték a bölcső vásárlást együtt, de ezúttal igazán a maguk számára.

Angolból fordította: *Koospdl Ilona.*

bizonyítéka, hogy a második sínpár lefektetését már meg is kezdték. Egyelőre ugyan csak az előmunkálatok folynak, de éppenséggel nem lehetetlen, hogy jövőre már az új sínek is szolgálni fogják a forgalom minél kielégítőbb lebonyolítását.

Szolnok és Arad között ma daem minden állomás közelében folyik már a munka. A vasúti vonal mentén egymást követik az előkészített síncsomók s az állomások legfőbbjén már szerényen dolgoznak a munkás kezek a pályaudvarok kibővítésén. A vasutasok részéről ugyanis már régóta hangoztatott panasz az, hogy a pályaudvarok, melyek nagyrészt még akkor épültek, mikor a vasúti közlekedés még egyszerűen gyermekkorát élte, szűkek, a forgalomnak meg nem felelők és a legnagyobb elővilyázat mellett is katasztrófákra adhatnak okot. Az új sínpár lefektetése mellett tehát az a vezető szempont, hogy mindezek mellett a pályaudvarok kibővítése történjék meg. Már magában az, hogy az állomások akadálytalanul fogadhatják az érkező vonatokat, olyan előny, amely legalább az állandó késéseket kisebbíti.

A fővonal további kiépítése természetesen hosszabb időt vesz igénybe, annal is inkább, mert a téli folyamán nem lehet a munkálatokat folytatni és mert különösen a talpfák szállítására is hosszabb időbe kerül. Remélhető azonban, hogy az új sínpár egy részét már jó órára átadják a forgalomnak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Koldusdiák, operette. Este: A drótostót, operette. (Bérlet B.)
Hétfő: Az ördög, vígjáték. (Bérlet C.)
Kedd: A madarász, operette. (Bérlet A.)
Szerda: Nászinduló, szin. (Bérlet B.)
Csütörtök: Kis szökevény, operette. (Bérlet C.)
Péntek: Kis szökevény, operette. (Bérlet A.)
Szombat: Fátum, s. imű. (Bérlet B.)

Kócián vasárnapi hangversenye.

Arad, október 19.

Nagy művészeti esemény elé néz holnap az aradi közönség. Délután fél 6 órakor tartja ugyanis Kócián a világhírű hegedűművész 2 ik hangversenyét a Fehér Kereszt szálló nagytermében. Szakkörökben érdekes vélemények hangzanak el a nagy művész mai műsorának néhány kimagaslóbb számáról. A vélemények közül egyik másikat érdemesnek tartjuk ideiktatni.

Főképen sok szó esik első sorban is a híres nagy Paganini D. dur Concertóiról, mely mindig csimborasszója volt a hegedűtechnikai tudásnak. Ez az a darab, amelynél Kócián fényesen dokumentálja, hogy ő a leghivatottabb az összes hegedűművészek közt arra, hogy Paganini szellemét ezen hatalmas kompozíció útján újból megszólaltassa. Ámde Kócián nem elégedett meg e szám közmondásszerű nehézségével, hanem azokat ebben a hangversenyben még fokozta is, amennyiben többek közt az egymás után következő négy futamot nem a pontáció szerint vonóval, hanem balkézrel „piccato” játsza. Ugyiszintén megnehezítette a művész saját átdolgozása által az e hangversenyben előforduló „Cadeaux” et is, melyet eredetileg Sorré komponált.

Azok, kik szerencsések voltak Wieniawsky Polonaise-jét magától a szerzőtől hallgatni, ki azt annak idején elragadó hévvel adta elő és kik most Kóciántól hallották e számot, unissimo azt a nézetet valják, hogy a 22 éves csodafiú ezt a híres darabot Wieniawsky egyik legszebb szerzeményét, még sokkal tüzesebben és szebben adja elő, mint maga a mű nagy megalkotója.

A műsor befejező része a Holka Modrooká előreláthatólag nagy meglepetést fog hozni. Nemcsak azért, mert az a nagynevű Sefcik, Kócián volt mesterének egyik legkiválóbb alkotása, hanem főképpen, mivel Sefcsik ezen szerzeményében jut legfényesebben érvényre az ő új híres hegedűtechnikája a benne előforduló sok üveghang és picció által. Magemlítettük még, hogy a művész engedve a rok oldaltól felhangzó azon óhajnak, mely szerint a közönség Kóciántól az oly frenetikus hatást keltett Sarasate: „Czigány dalok” (Csak egy kis lány) című szerzeményt újból hallani óhajtaná, azt pótlólag szintén felvette műsorába. Érdekes, hogy Kócián családja magyarországi eredetű, amennyiben ő az ő régi nemességű Koczán család egyik sarja. Annyi ágon pedig Turn-Taxis herceg révén az uralkodó családdal is rokonságba került. A mai hangverseny fél hat órakor, tehát jóval a löverseny befejezése után veszi kezdetét.

* Vasárnapi előadások. Milöcke, operettje, a Koldusdiák, amelyet új beállításával hozott színre, most újból a művezetőség, holnap, vasárnap délután előadásra kerül, ugyanazokkal a szereplőkkel, mint a repriszen. A címszerepet Kallai Jolán játsza, aki ezzel az alakítással nagy sikert aratott. — Este Lehárnak régen látott operettje, a Drótostót kerül színre. Pfefferkorn szerepét Leövei, Zuzskát Rontai Boriska, Günther bádogost Szatmári és Jenkót Faludi játsza.

* A jövő hét játérendje. Jóllehet nem szerepel bemutató a jövő hét műsorán, mégis mozgalmas és élvezetes színházi estekre van kilátás. Hétfőn Molnár Ferenc szellemes vígjátéka, az Ördög kerül színre, a címszerepben Szendrey Mihályval. Kedden megismétlik a Madarászt, amelyben Kallai Jolán, Wiesák Vilma és Hunyadi József arattak nagy sikert. Szerdán ismét próza megy, Henry Batáille Nászindulója s míg csütörtökön és pénteken egy dallamos angol operett, a Kis szökevény kerül színre. A színházi hét Zsross István darabjával, a Fátum-mal zárul.

A szélhámósok városa.

A titkár ur hamisít.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 19.

Két szélhámós ellen folytat most vizsgálatot a fővárosi rendőrség. Mind a kettő furfangos csalást követett el, de lerántották róluk a leplet. Az egyik egy fővárosi szövetkezet titkára, a másik egy vegyész, akinek doktori diplomája van. A vizsgálat befejezésével valószínűleg mindkettőt le fogják tartóztatni. A két szélhámosságról alábbi távirati tudósításunk szól:

Preis Lajos, a Fővárosi Népbank mint Szövetkezet titkára szenvedélyes bélyeggyűjtő lévén, összeköttetésbe lépett több külföldi bélyegkereskedővel és nagyobb értékű bélyegeket vásárolt náruk. Később az üzleti összeköttetés révén a kereskedők annyira megbiztak már Preisban, hogy bélyegekkal telt könyveket küldtek neki, amelyekből Preis kiválasztotta a neki tetsző bélyegeket, a többit pedig visszaküldte.

A kereskedők olyképpen ellenőrizték, hogy a vevők mennyi bélyegot vesznek ki, hogy a hiányzó bélyegok helyére a saját márkájukat ragaszják. Ezt a körülményt használta fel Preis a csalásra. Hamisította a kereskedők márkáját és a kivett bélyegok helyébe ezeket ragasztotta fel. A márkák olyan kitűnően voltak hamisítva, hogy a megkárosított kereskedők hosszú ideig nem vették észre Preis manipulációját. Különben is megbiztak benne és így nem is tétéleztek fel róla, hogy csalásra képes. A véletlen azonban kiderítette a raffinált manipulációt. Az egyik kereskedő észre-

vette, hogy a Preisz által visszaküldött könyvben néhány üzleti márka hamisítva van. A dolog feltűnt neki, de nem merete mindjárt Preiszt felelősségre vonni, hanem előbb próbát tett vele. A próba révén azután kétségtelenül megállapította, hogy a hamisító nem lehet más, mint Preisz. Nyomban megtette ellene a feljelentést és most folyik az eljárás a rendőrségnél Preisz ellen.

A másik család, aki manipulációnak elkövetése után eltűnt a fővárosból, *Fantó Konrád dr. vegyész*. Fantó a múlt évben vegyészeti irodát nyitott a fővárosban és a nyáron meg-nősült. Jövedelme a laboratóriumból nem igen volt, de elhíresztelte, hogy feleségével sok pénzt kapott és ezen a révén mindenütt hitelbe vásárolt. Nagy összegű bevásárlásokat tett és ilyen módon körülbelül *százezer korona erejéig* csapta be hitelezőit. Amikor híre teljesen kimerült, feleségével együtt *eltűnt a fővárosból*. Hitelezői egyideig vártak, de már tegnap feljelentést tettek ellene a rendőrségnél.

Miután a rendőrség megállapította, hogy *Fantó megszökött*, a vizsgálóbíró *elrendelte le tartóztatását*. Kétséges azonban, hogy elcsúszk-e *Fantót*, aki azóta már valószínűleg biztos menedékhelyen van.

Az aradi turf.

*

Vagy két héttel ezelőtt, forró tikkasztó vénaszonyok nyarának közepette, *Purgly János, Urbán Iván, Friebeisz Miklós* aggasztó gondok között tanakodtak a szántás sorsáról.

— Ugy látszik, nem akar jönni — vélte *Purgly János*.

— Nem akar jönni, ismételte a többi ur.

Hogy kit várak, az úgy hisszük köztudomásu, de a gyöngébbek kedvéért ideiktatjuk, hogy *Jupiter Pluvius* ő felségét.

— Deputációba kell hozzá menni, vélték, később azonban abban állapodtak meg, hogy sürgőnyt menesztenek a felséges urhoz.

A sürgöny így hangzott:

Ó cs. és kir. felsége I. Jupiter Pluvius. Ég. Burg második emelet, harmadik ajtó.

Hódoló tisztelettel kérjük felséged mielőbbi látogatását. Lakosztályt Fehér Keresztben rendeztük be. Színházban diszeloadás. Városházán pótdó fel-emelése. Október 5.

A válasz egy óra múlva megérkezett, de sajnos, elszomorító volt íme:

Gazdasági Egyesület Arad. Miután október 6-iki ünnepségen a Gotterhalte Jupiter Pluvius mellőztetik, őfelsége nem jöhet. Gróf *Unpaar* főhadsegéd.

Erre ez urak újabb sürgőnyt menesztettek az égi Burgba, amelyre már kedvezőbb válasz érkezett.

Gazdasági Egyesület. Őfelsége október 19-én, szombaton megérkezik. Vele megy Jupiter Tonans főherceg is. Diszeloadást megadzi, városházi ünnepséget ellenben elengedi. Kényelmes szállást kér gróf *Unpaar* főhadsegéd.

(Nehéz dilemma.)

Az örömhírre természetesen nagy lón az öröm és a gazdasági egyesületben már készültek is őfelsége fogadására, amikor *Friebeisz Miklós* a homlokára ütött:

— Hopp, itt egy nagy dilemma előtt állunk. Mint a gazdasági egyesület igazgatósági tagjai, lelkesedéssel fogadnók ugyan október 19-én őfelségét, de mint a versenyegylet intézőségének tagjai nem. Már most mit csináljunk? Adjatok tanácsot, *Dániel, Laczay* . . .

Es összeültek és tanácskoztak és a tanácskozás eredménye az lón:

— Lóverseny csak szombaton és vasárnap van, szantani ellenben hétfőn is lehet.

Hamar egy újabb sürgőnyt, *Dániel, Laczay* . . . Es elküldték a harmadik sürgőnyt is:

Ó cs. és kir. felsége I. Jupiter Pluvius. Ég. Miszbrunn, negyedik emelet 5 ik ajtó

Lefoglalt lakosztályt időközben elfoglalta I. *Kállay Jolán* és kísérete. Kérjük, felséged látogatásának hétfőre való halasztását. Városházi pótdó-emelést nem lehet elengedni, diszeloadást még inkább.

Es úgy történt, hogy nagyon fényesen sütött a nap és melegebb volt mint nyáron. Ez a mai szép idő titka. Mint azonban Miszbrunnból — beavatott forrásból értesülünk, a dolognak súlyos következményei lesznek. Ő felsége I. Jupiter Pluvius ugyan is megnehezelt a visszautasításért és egyelőre nem hajlandó Aradra jönni.

Sebaj, mondja ön nagyságos asszonyom, aki a korzó izzó ivámpái alatt, a szürke és száraz aszfalton érzi csak jól magát és idegesen rezzen össze, ha megjelenik az első kövér esőcsepp, Jupiter Pluvius ő felségének első heroldja, amely pongyolába készíti őnt és a szűk keretű ablakokba. Sebaj mondja ön, mert akár örökké is el tudna lenni Jupiter Pluvius őfelségének jelentéje nélkül, de mit szólnak majd ehhez *Friebeisz Miklós, Purgly János* és a többiek?

Különbben mi az ugynevzeett bohémek osztályába tartozunk és így semmi közünk sincs a holnaphoz. Törődjünk csak a mával.

(Folytatólagos tanácsülés.)

Es szólt *Kádas Kálmán*:

— A folyatóság tanácsulást, a polgármester ur távollétében megnyitom. Felkérem *Zubor Andor* második közjegyző urat a következő tárgy referálására.

Az elnöki felszólításnak *Zubor Andor* természetesen nyomban eleget tett, bejelentvén, hogy a következő tárgy a nyolcszáz keronás ösztöndíj kiutalása.

Onök most tágra nyitott szemekkel néznek, abban a hiszemben, hogy ez tördelési hiba. Mert mi köze a tanácsnak a lóversenyhez? De tessék csak türelemmel lenni, tessék nyugodtan meghallgatni *Zubort*, aki így referál:

— A nyolcszáz keronás ösztöndíjra első helyen *Szötykét* ajánlom, második helyen *Nórát* ajánlom, harmadik helyen *Desidier t* ajánlom. Kérem javaslatom elfogadását.

— En első helyen inkább *Nórát* ajánlanám, véli ifj. *Varjassy Lajos*.

— Miután a szavazatok megoszlanak, élek elnöki jogommal és *Zubor Andor* javaslatára szavazok — jeleti ki *Kádas Kálmán*. — Felszólítom *Zubor Andort*, hogy a közgyűlésnek a tanács nevében ilyen irányu javaslatot tegyen és az első helyen ajánlt *Szötyke* előéletéről bizonyítványt szerezzen be, amelynek költségére a pénztárból tíz koronát utalványozok ki.

Zubor Andor felveszi a kiutalt tizkoronát és lemegy a . . . Persze onök azt hiszik, hogy a rendőrség erkölcsrendészeti osztályába. Dehogy kérem, ez tévedés, vagy hogy új-agiró nyelven szóljunk: nagy tév . . . Az erkölcsrendészeti ügyosztályt ezuttal a totalizátor helyettesíti, annál az egyszerű oknál fogva, mert a folytatólagos tanácsülés a fedett tribünön folyik. Ilyképen erkölcsi bizonyítvány helyett tikkett kénytelen váltani *Zubor Andor*, amelyet nyomban bemutat az elnöklő főjegyzőnek.

— Helyes, mondja ez, most várjuk be a közgyűlés döntését. Remélem nem fogják leszavazni a tanács javaslatát. Az ülést addig is felfüggesztem.

Közben megjelennek a közgyűlés tagjai, akik határozni fognak a javaslat felett. Feltűnnek *Purgly János, Purgly László, Friebeisz Miklós, Worafka* ezredes. *Károlyi Gyula* gróf csenget és megnyitja a közgyűlést. Azaz dehogy is. A nemes gróf ezuttal távol maradt, helyette *Purgly János* foglalja el az elnöki széket.

— Ha leszavaznak, akkor a tizkoronát a ta-

nácsnak kell megfizetnie, drukkol *Zubor Andor* és szorongva nyomkodja *Szötyke* erkölcsi bizonyítványát: a tikkett.

(Nóta és bankóta.)

Am szálljunk le a tribünről és hagyjuk el a tanácsot, amely gyakran bennünket is elhagy. Menjünk a korlátok elé, ahol felvonulnak a nemes férférek, miközben lassankint szállingózik a közönség. A jobb sarokban a katonazenekar, a balsarokban a totalizátor működik. Ott szép nótákat fujnak, itt még szebb banknótákat helyeznek el. Az a közönség felvidítésára, ez a közönség kifosztására irányul. Amott jó kedvvel fujják a nótát, emitt jó kedvvel veszik el a banknótát. Amott ráadást is adnak, itt nem adnak rá semmit.

Csupán ez a különbség a jobb és a balsarok között és még valami: az, hogy a hölgyvilág inkább a jobb sarkot frekventálja, mint a balt, míg a férfiak inkább balfelé huzódnak, a totalizátor környékére, amely csábítóan integet.

— Van szerencsém uraim, tessék idesé álni. Nagyon sok a zsebtolvaj, én szívesen megórzöm a pénzt. Ányira megórzöm, hogy még onöknek se adom vissza.

Aki nem hiszi, győződjék meg, *Zubor Andor* rövid időn belül már a második erkölcsi bizonyítványt váltja *Szötyke* számára.

Kevesen jönnek, de lassankint mégis csak élet támad, a tribünön és a tribünök előtt. *Csernovics Diodor* és családja a legszorgalmasabbak közé tartozik, ugyszólván valamennyi érkezőt ő fogadja. A katonatisztek közül viszont *Schütz kapitány* a legpontosabb, ő ka'auzolja a hölgyeket is, de a totalizátort messze elkerüli, mintha valami pikáns, hölgyeknek nem való látványosság volna. Egy órára jár az idő és a tribün hátsó részében kezdődik a mázsálás. Csak három urlovas áll a mérlegre: *Kovách Jenő, báró Baich Péter* és *Czárán János*. Mindössze három ló fut a nyolcszáz keronás ösztöndíjért: az a bizonyos *Szötyke*, amely iránt a tanács meleg szimpátiát érez *Nóra*, de nem az lóben, hanem *báró Baich Iváné* és *Kovách Jenő* tulajdonát képező *Desidier*.

Lássuk a versenyt. De nem, előbb nézzünk körül a hölgyek között.

Itt vannak:

Urbán Ivánné, Urbán Péterné, Kintzig Jánosné, Friebeisz Miklósné, Vásárhelyi Dezsóné, báró Bánhidny Antalné, özv. Hauser Károlyné, Laky Józsefné leányaival, *báró Bohus Lajosné* és leánya, *Csernovics Diodorné* és leányai *Prichradnyszázadosné, Fehér Józsefné* és leányai, *dr Köpf Jánosné, Szabó főhadnagyné, Gutzjahr Mihályné, özv. Andrányi Kálmánné, Vásárhelyi Jánosné, Kabdebó ezredesné, Elmauer főhadnagyné, Vörös Magda, Czárán nővérek, Rónai Jánosné, Vásárhelyi Jánosné, Benda nővérek, Biró Albertné* stb. . . .

(Nincsen primadonna!)

Most pedig lássuk a versenyt. Szalmasárga, szürke dresszben, húzártiszti egyenruhában jelennek meg a lovak hátán az urlovasok. Kezdődik a galopp. *Szötyke* különösen imponáló stílusban halad el a bírói páholy előtt.

Es mig kimennek a starthoz, feltűnik valami, valami kínos feltűnő hiány: a primadonnahiány. Mert ha ön nagyságos asszony igen, mi nem tudunk elképzelni lóversenyt primadonna nélkül. Lónélkül még igen, de primadonna nélkül nem. Elő tehát egy primadonnával, hogy teljes legyen a lóverseny. Nem baj ha talmi is. Az aranyifjuság már azon töpreng, hogy ne csináljon-e úgy, mint a budapesti színházakban szokás. Hogy itt hogy szokás? Hát úgy, hogy az igazgató kiszemeli egy közepes tehetségű kóristalányt és megteszi primadonnának. Ezt a metódust szeretnék itt is alkalmazni, ha mármásképp nem lehet, de egyelőre még egy kalaposleány se akad. Pedig, okvetlenül, feltétlenül, mindenáron, ha törlik, ha szakad, de primadonnának lennie kell, már csak azért is, hogy valakinek kifog-

hassák a lovaikat. Ugyis kevés ló van a mezőnyben, ezeket is mindjárt futtatni kellene. Schütz kapitány nyomában sürgőnyt fogalmaz:

Országos szinészegyesület Budapest Kérünk egy primadonnát, lóhalálban, utánvételt. Kevés a ló, kell, aki lovát tegye az embereket.

A sürgőnyt el is küldik, hátha foganatja lesz. Addig is azonban primadonna nélkül futják le az első versenyt.

Start. Szötyke vezet . . . már már bevezet . . . Közben Desidier kitör és lovasát neki viszi egy zászlónak. Kovách hadnagy fehérre meszelt egyenruhában feladja a versenyt . . . A tanács Kádas Kálmán elnökle alatt ujjong abban a hiszemben, hogy a közgyűlés jóváhagyja a Szötykére vonatkozó határozatot. De mit tesz Baich Péter báró? Szépen átkarolja a Nóra nyakát és buzdítja:

— Edes Nórá, benned sok az ellenzéki hajlam, azért is szavaztad le a tanácsot.

Nóra igenőleg int és a következő pillanatban . . . óh . . . óh . . .

. . . Kádas Kálmán izgatottan ugrik fel:

— Hogy mer maga első helyre jönni, amikor második helyen jelöltük?

— Pardon elnök ur — mondja Zubor Andor — vegye tekintetbe, hogy Nóra nő . . .

Es Kádas Kálmán kénytelen belenyugodni. Ez az érv *hat*, a kvóta pedig, amint a totalizátor fizet: *hét*, vagyis egygyel több. 4: 7, 10: 18.

Az első verseny után rendszerint a második szokott következni. Ez még Aradon is így van, noha majdnem megesezt, hogy a harmadik következett. A lovak ugylátszik passzive rezisztálnak: alig akartak hárman sikra állni. Kádas Kálmán indítványára a tanács első helyen Parnassust jelöli, a seprői ménes lovát, amelyet *Czárán János* lovalog. De ugylátszik rossz napja van ma a tanácsnak, újból le szavazzák, mintha a hét milliós kölcsönről volna szó. Mert hát Parnassus egyáltalán nem került be a Parnassusba, hanem ezt egy Acharnée nevű ló cselekedte meg, még pedig úgy, ahogy akarta, illetve ahogy lovasa és tulajdonosa *Sibrik Sándor* akarta: könnyen hat hosszal. Fizetett pedig 10-re 29 koronákat.

Hogy azután a harmadik verseny következik, amelyben nem kevésbé *Sibrik Sándor* a győztes, azt talán mondanunk is felesleges. De mi következik ezután? Minden logikus ember azt hiszi, hogy a negyedik verseny. De a lóversenyben tudvalevőleg nincsen logika, csak ló és totalizátor.

(Jön a primadonna.)

Ami ezután következik, óh, ez megdöbbenően nagyszerű. Schütz kapitány sürgőnye eredményes lett, pedig az aranyifjúság homlokára már felhő borult. Hirtelen feltűnik a tribünök előtt egy lilafátyolos hölgy: Felhő Rózi, aki egyszeriben elosztja a felhőt. Egy porköppenyos ur kíséri, *Brauswetter Ottó*. Megjött a várva-várt primadonna, aki nélkül nem teljes a lóverseny. Az aranyifjúság szinte lázban ég a gyönyörűségtől.

— Hamar lovakat — mondják. — Fogjuk ki a lovakat? Kezeit csókoljuk művésznő, hol vannak a lovak?

De Felhő Rózi mosolyogva szól:

— Automobilon jöttem. Brauswetter autombilján.

Hát ez határozottan pech. Már most mit fogjanak ki? A benzint? Kárpótlásul a tanács fognak ki, amely a negyedik versenyben is rosszul javasol. Felhő Rózi pedig érdeklődéssel nézi a versenyt, de nem játszik. Ő csak a színpadon és a szívekkel játszik.

Lefutják a negyedik versenyt is. Tot.: 10: 16. Aki nyert, az zsebre vágja a bankókat, aki vesztett, az a katonabanda nótáit. Az utóbbi teszik azok, akik a seprői ménest fogadták, amely csodálatosképen nem tud ma versenyt nyerni, pedig *Czárán János* legény a ló hátán.

Lefutják az ötödik, majd a hatodik versenyt is.

A tanács azonban ismét rosszul javasol. Ilyképen az erkölcsi bizonyítványok beszerzése körülbelül száz koronába került.

Lefutják az utolsó versenyt is, kifizetik az utolsó tétet és a kocsisor visszafordul a város felé.

(Egy kis kárpóttis.)

Azoknak a kedvéért pedig, akik ebben a kárcolatban nélkülözték a színeket, ideiktathatjuk, hogy a lóverseny nagyon színes képet nyújtott: fehéret, feketét, vöröset, zöldet, sőt még tököst és makkot is. A kocsik felvonulása szintén szép volt. Voltak egyfogatos lóversenylátogatók, két fogatosak, fogatlanok és aranyfogasak. Az utóbbiak kevesen voltak, vagy ha voltak, hát a totalizátornál hagyták az aranyfogukat. Végül pedig ideiktathatunk egy törvényszéki hírt, amely négy vagy legkésőbb hat hónap múlva fog csak megíródni:

Ma itélkezett az . . . törvényszék X. Y. felett, aki szenvedélyes *passzionatus* lóversenyjátékos volt és miután saját pénzét elvesztette . . . stb. stb. . .

— nyi.

Csaló hittérítők.

Fekete misék Budapesten.

Aradi Közlöny távirati értesítése

Arad, október 19.

Ma egy a jezsuiták budapesti rendházával kapcsolatos botrányról hullott le a lepel. Két szélhámos befurakodott a jezsuiták bizalmába és az ő cégérük alatt botrányos dolgokat műveltek. Az érdekes esetről budapesti tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Két szélhámos: egy férfi és egy nő néhány héttel ezelőtt megjelentek a bécsi jezsuiták rendfőnökénél és magukat afrikai hittérítőknek adván ki, oltalmat és segílyt kértek. A szélhámos pár kellemes fellépése és behizelgő módora hatott. A bécsi jezsuiták mindent elkövettek, hogy az álhittérítők jól érezzék magukat. Fényes ellátást és lakást adtak nekik, majd pedig amikor a szélhámosok bejelentették, hogy Budapestre szándékoznak menni, *ajánlólevéllel is ellátták őket.*

Ezzel felszerelve jöttek Budapestre, ahol a jezsuiták szintén tárt karokkal fogadták őket. A rendfőnök mindent elkövetett, hogy jól érezzék magukat a fővárosban, nemcsak lakást és ellátást, hanem pénzt is adott nekik, sőt beprotezsálta őket előkelő arisztokrata családokhoz is, amelyek szintén támogatásban részesítették őket, még pedig nagyobb összegek erejéig.

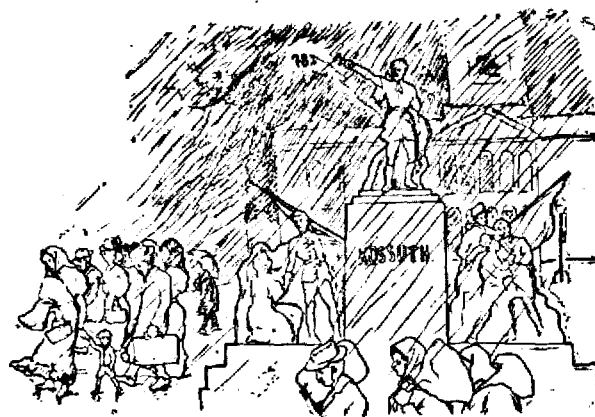
A múlt héten, miután a szélhámosok tetemes összeget pumpoltak ki a jezsuitáktól és vallásos arisztokrata családoktól, bejelentették, hogy elávoznak Budapestről. A férfi tényleg el is távozott, a nő azonban továbbra is a fővárosban maradt és az *Alkotás* utcában bérelt lakást, persze nem azért, hogy ájtatoskodjon, hanem mert ezen az úton akart pénzt szerezni. *Lakását randevuhelynek* rendezte be és ez az üzlet, noha csak egy hetes volt, kitűnően jövedelmezett. Leginkább fiatal, alig 14-15 éves leányok látogatták a randevuhelyet, ahol a *legerkölcstelenebb üzelmek folytak.*

A „hittérítő” valóságos *fekete miséket rendezett*, amelyekben főleg katonatisztek vettek részt. A szélhámosnő annál is ickább folytathatta üzelmét, mert a rendőrség figyelme még nem terjedt ki rá. Az asszony elhencegett a jezsuitákkal való összeköttetésével és azokkal az arisztokrata körökkel, amelyek segítyezték. Ezen hengegés folytán derült ki az ügy. Egy főhadnagy ugyanis, akinek gyanus volt a szélhámosnő hengegése, bizalmasan értesítette erről a jezsuitákat, akik meglepetve hallották a lelep-

lezést és ma feljelentették a szélhámos asszonyt a rendőrségen.

A hittérítő ugylátszik neszét vette a bajnak, mert ma hiába keresték. Valószínűleg megszökött a fővárosból. A nyomozás eddigi adatai szerint a hittérítő még szintén *rászorulna a térítésre*, amennyiben izraelita vallású. A rendőrség körül, de eddig eredménytelenül.

A szobor helyváltoztatása.

Mért nem jön a Kossuth-szobor a városháza elé? Hivatalosan azt mondják: a háttér, az előtér, a szobor nyomá a városházát, a városháza nyomá a szobrot, a szomszédos paloták mind a kettőt, — és így tovább.

Hanem a valóság sohase szikott az lenni, amit hivatalosan beismernek. A valóság ez:

Egyszer, rideg ködös éjjel — ahogy a költők mondják — Varjassy Lajos polgármester a városháza előtt elhaladt. A papiros-szobor már a városháza előtt állott, kinyújtott karral. A szobor mellett utra készülő, csüggő emberek haladtak, a városháza fölött pedig a jövő évek réme: a hetvennyolc százalékos pótlód.

A szobor pedig a hetvennyolc százalékra mutatva, így szólt a tömeghez:

— Ebből a városból ki kell vándorolni! . . .

A polgármester megborzadt. Másnap el volt határozva, hogy a szobor nem jön a városháza elé.

Podmaniczky Frigyes báró

1824-1907.

Az őszbe belejövő nyárnak derűs egérél leragyogó egybe nap sugar egy ravatal körül játszadozik. egy ravatal körül, mely előtt minden magyar ember megilletődéssel áll meg s kegyelettel adózik azon hazafi emlékének, kinek porhülye ezen ravatalról indul el utolsó földi útjára.

A magyar közéletnek gyásza van.

Podmaniczky Frigyes báró ő ökre lehunyta szemelt. Tipikus a azja nem fog már megjelenni a főváros utcáin s a magyar nemzet ismét egy jeles fiát adja vissza az anyaföldnek.

Nem tartozott az első, nem a vezérek közé, de a közélet azon kevesei közé sorakozott, akik nemes szívvél, fenkölt idealizmussal szolgálják a közügyet, azok közé, kik önzetlenségük által biztosítani tudták maguk számára az általános tiszteletet s szeretetet barátok és politikai ellenfelek körében egyaránt.

A szabadságharc alatt ott van már a küzdők sorában, az első és legkiválóbbak között. A nemzet nagy harcának leveretése után a közös hadseregbe osztják be, de csakhamar visszatér hazájába s mint író tollával szolgálja a haza ügyét, a hetvenes években mint a közmunkák tanácsának elnöke a főváros fellendítése körül szerez hervadhatlan érdemeket, majd a budapesti állami színházak vezetését veszi át,

rajongó lelkesedéssel munkálkodván a magyar művészet fejlesztésén, élte utolsó szakában pedig mint egy előkelő biztosító intézet vezetője fejt ki közgazdasági tevékenységet, egy pillanatra sem szünetel meg dolgozni mindaddig, míg az aggkor gyöngesége nem kényszeríti a jól megérdemelt nyugalomra.

Mint politikus már az 1861-iki országgyűlés tagja volt, s a szabadelvűpárt letöréseig állandóan helyet foglalt a magyar parlamentben. A politikai életben mindenkor az igazi, hamisítatlan szabadelvűségnek volt törhetetlen bajnoka, szentiszta demokratikus felfogása által tiszteletet szerezvén magának a politikai élet minden hullámzása közben.

Egy főnemes, aki születésének előjogait sohasem váltotta aprópénzre, egy arisztokrata, aki mindenkor polgári munkával szolgálta hazájának ügyét, a közélet bajnoka, aki minden szabadelvű mozgalomból derekasan kivette részét, anélkül, hogy bármikor is a siker és a diadal örömmámorában, a földi javak fölötti osztozkodásnál a tülekedők között megjelent volna. Nem oly jellemvonások-e ezek, melyek a mai hangzatos jelszavaktól visszhangzó, de a tartalmas munkálkodást annyira nélkülöző korban oly ritkák, mint a fehér holló.

Ezek a tulajdonok szerezték meg Podmaniczky Frigyesnek a nemzet osztatlan tiszteletét s minden szabadelvűen gondolkozó magyar embernek rokonszenvét.

Nem tört a csillagok felé, nem ostromolt okeket, de nemes jellem volt, jó hazafi s törhetetlen harcosa egy magasztos nagy elvnek, az igazi hamisítatlan szabadelvűségnek.

Ravatala előtt megilletődve állunk meg s zajtalan, de egyszerűségében jelentőségtejes pályafutásán végig tekintve megállapíthatjuk, hogy a magyar nemzet egy kitűnő fiát vesztette el, ki mindenben rászolgált arra, hogy szép emlékét kegyeletteljesen és szeretettel őrizze meg az utókor.

A külső és belső habitus dolgában egyaránt gavallér öreg ur immár az emlékezeté. Jellegzetes alakja most már odasorakozik a nevezetes Tisza-éra azon halhatatlanjai közé, a kiket mindenki becsülhet és tisztelhet a nélkül, hogy egyéni politikai hitvallását felfüggesztenie kellene. Körülbelül ezzel a pár szóval mink el is bucsúztattuk: megírni őt Mikszáth Kálmán fogja, a liberális párt letűnt fénykorának lelkes és elmerengő krónikása.

Podmaniczi és aszódi báró Podmaniczky Frigyes született 1824 június 20-án. Iskoláit Pesten és Késmárkon elvégezve, 1843-ban irnok lett Ráday Gedeon gróf pestvármegyei követ mellett. 1847-ben pestvármegyei aljegyző, az 1847-48-iki pesti országgyűlésen a felsőház tagja és körjegyzője, a szabadságharcban mint huszárszázados és osztályparancsnok vett részt. A szabadságharc leveretése után mint közlegényt beosztották a gyalogsághoz, de már 1850 végén elbocsátották. Ekkor a közélet terétől félrevonulva szépirodalmi foglalkozásnak szentelte idejét. Ez időben írta regényeit: Fekete domiánó, Alföldi vadászok tanyája, A kék szemű vörös nő. A kedvenc seb. A magyar tudományos akadémia 1860-ban I. vezető tagjává választotta. Mint lapszerkesztő is működött, 1868-1889-ben szerkesztve a Hazánk című hírlapot, 1869-ben a magyar északkeleti vasutnál személyügyi főnök, 1870-74-ig honvédszázados, 1873 óta a közmunkák tanácsának alelnöke volt. 1875-től 1885-ig a m. kir. operaház és a nemzeti színház intendánsa volt. A képviselőháznak 1861 óta egész 1906-ig megszűnéséig tagja volt. A szabadelvű pártnak — annak megszűnéséig — elnöke volt.

Podmaniczky báró halála ma este 10 órakor három napi agónia után következett be. Ágya körül haláláig ott volt családja, Podmaniczky Elemér, Gyula és Béla bárók és orvosa Eisner dr. A holttestet hétfőn délelőtt a Deák-

téri evangélikus templomban beszélték és Aszódra, a családi sírboltba szállítják, hol kedden temetik el.

Az ósz báróról sok kedves apróságot jegyeztek föl. Ezek közül kiragadjuk a következőket:

Mire jó az intendatura?

Az alkotmány helyreállítása után megtisztelték őt, mint litterátus embert az Opera és Nemzeti Színház intendánsi állásával. Hosszu évek során nagy buzgósággal töltötte be ezeket az állásokat, amelyek jóval löbbe kerültek neki, mint amennyi a gázsi volt. Amikor egy ízben egy alkalmazott által sikasztott összeget lefizette, a legdehűsebb arccal mindössze ezt a megjegyzést tette:

— No, most már tudom, mit jelent az én hivatalom neve. Intendáns — intendó! Vigyáznom kell, hogy ne szívárogon ki semmi abból, ami odabent a kassza körül történik. Csak furesa, hogy nekem, mint örnek, ráfizetnem kell erre a mulatságra.

A kulimászos keztű

A szabadságharc leveretése után a daliás kapitányt közkatonának osztották be az akkor „Fuhrwaser“-eknek nevezett train csapathoz. Olaszországba vitték, ahol a legkeményebb katonai munkákat végeztették a „rebelis“ magyarral.

De Podmaniczky nem tudott leszokni arról az eleganciáról, amelyet otthonról szokott meg és amelyet ő maga is fejlesztett.

Amikor a kocsik tengelyét kenegette kulimászzal, fehér keztűt húzott. A tisztek nevelték a finyas közkatonát

— Lesz még idő, — mondogatta ilyenkor — hogy az urak jönnek hozzám keztűvel a keztükön. Csak kulimászos ne legyen Szeretem a tisztakeztű embereket.

Az ötvenes évek elején a Schwarzenberg-féle második ulánus-ezred egynéhány százada Aszódra, a Podmaniczky bárók fészkebe jutott. A tisztek egynéhányát a Podmaniczky-kastélyban szállásolták el. Amint erről tudomást szereztek a kastély lakói, nyomban elhagyták a lakosztályukat és az uradalmi tisztviselőknél kerestek hajlékot. A Podmaniczkyak nem voltak ugyan császárellenesek, de ez az ezred volt az, amely Boxberg ezredes alatt a rákok elleni harcunkban nyílt csatában elpártolt tölünk. Ilyen katonákkal egy földel alatt nem akart lenni a báró családja.

Az eskütéri hid.

1887-ben nagyon simán választották meg képviselőnek a Belvárosban. Egyáltalában igen könnyen ment az ő megválasztása mindenkor. A választás megtörtént, az elmaradhatatlan bankett is megvolt.

Éppen bankett közben jött a hírnök, hogy odaát a Várban, ahol küzdelmes mérkőzése volt Fejérvárynak Mátyussal, nagyon rosszul áll a szabadelvű jelölt dolga.

Podmaniczkyt bosszantotta nagyon az ügy. Mint-hogy a közmunkák tanácsának alelnöke volt hát — úgy gondolta — majd megbosszulja magát a barátján esett mellőzésért.

— No, hi-zen, — mondta indulatosan — majd adok én hidat nekik. Várhatnak a jó emberek, míg az eskütérre propeller nélkül is átjöhetnek. Csak várjanak!

Kifakadásait többször ismételte és nem vette észre, hogy az asztalnál ülő választók mid elképednek a beszédén. Hogyne, hiszen a Belváros érdeke is volt a hid, amely Budát a negyedik kerülettel kötötte volna össze.

Mikor az öreg már kitombolta magát, akkor vette észre az elszólást. Nagyon röstelte a dolgot és hamarosan ott is hagyta az asztalt.

Csak annyit szolt a környezetének:

— Jó lesz gondoskodni róla, hogy az elszólásom ne jusson valahogyan az újságokba.

MULATSÁGOK

(=) Munkások mulatsága. Az aradi szervezett összmunkásság 1907 évi október hó 26-án szombaton a városligeti vendéglő összes termében mindenféle kedélyes dolgokkal egybekötött táncmulatságot rendez. Kezdeté este fél 8 órakor.

A második fecske.

Barta Ödön kilépése.

Konzervatív párt alakul?

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 19.

A függetlenségi párt egyetlen disszidense a mai napig Nagy György volt. A koalíció soraiban nagy elégtétellel hallgatják ezt, bár bizonyos, hogy még néhány kilépésre lehet számítani. Ma már társa akadt Nagy Györgynek a kilépésben. Barta Ödön ugyanis levelet írt Kossuth Ferencnek, akivel közölte, hogy elvei főtartásával kilép a 48-as pártkörből.

Távirati tudósításunk a következő:

Politikai körökben ma a beszélgetések legérdekesebb és legaktuálisabb témája az, hogy mennyire ritkulnak meg a koalíció sorai? A függetlenségi párt tagjai közül többen ki fognak lépni, de ezeknek számát nem teszik többre három-négyenél. A függetlenségi pártnak már eddig is van hat klubon kívüli tagja. Van azonkívül nyolc párton kívüli képviselő, vagyis összesen, Nagy Györggyel együtt tizenöt. Ha lesz is még néhány kilépés, bizonyos, hogy tizenöt—husz képviselő nem tud obstrukciót csinálni.

A kilépők gyanánt emlegetettek közül többen kijelentik, hogy nincs szándékukban kilépni. Zakariás János levelet írt Kossuth Ferencnek, amelyben megcáfolja a róla terjesztett kilépési hírt.

A levegő azonban tele van a legfurcsább kombinációkkal. Ma például azt emlegették a politikai korzón, hogy Tisza István gróf több főúrral, köztük a néppárt Rakovszky-csoportjával együtt konzervatív pártot akar alakítani, amíg a többi néppárti képviselők megcsinálnák a keresztény szocialista pártot. Amilyen érdekes a hír, olyan kevésbé ellenőrizhető. Tisza István Angliában van és nem nyilatkozhatik a róla minduntalan felbukkanó nirekről.

A kilépők között emlegetett Barta Ödön ma beváltotta szándékát és kilépett a függetlenségi pártkörből, amit az alábbi levélben hozott Kossuth Ferenc tudomására:

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Tisztelettel bejelentem Elnök Urnak, hogy az országgyűlési 48-as pártkörből kilépek. Kérem kegyeskedjék ezt a pártkörnek is tudomására hozni.

Ugyanazok az elvek és törekvések kényszerítettek a kilépésre, amelyeknek érdekében, — hogy azok megvalósulásához közelebb juthassunk — az akkor még kisebbségben levő függetlenségi pártnak a más elvekért és törekvésekért küzdő pártokkal való koalíciót nem elleneztem. Az a remény vezetett ugyanis, hogy az az erő, amelyet kisebbsége dacára a függetlenségi párt a koalícióban képviselt, a mi elveink és törekvéseink talaját fogja megerősíteni.

A függetlenségi párt a választásnál többséget nyert és a remény helyett már joggal várhatunk és követelhetjük, hogy elveink és

törekvéseink győzelmének akadályai elhárítassanak. A tények másképen alakultak. Most már reményem sincs arra, hogy az országgyűlési függetlenségi pártkör által támogatott politikai irány és alkotások a függetlenségi párt elveinek oéljalt és útját egyengetik. Minthogy pedig én meggyőződésből fogadom el a függetlenségi párt programját és azon program alapján választottak meg négy ízben képviselővé s minthogy az általam elfogadott programtól még ideiglenesen sem akarok és tudok eltérni, ugyanazért annak ki jelentése mellett, hogy a pártnak mindig hű tagja maradok és programjéért, melynek alapján állok, küzdeni fogok: az országgyűlési függetlenségi pártkör kötelekéből a tények újabb alakulása után kilépnem legjobb meggyőződésem szerint kötelességemmé vált.

Nagyméltóságod igaz tisztelője

Barta Ödön.

Lehetséges, hogy holnap és holnapután is lesz még kilépés, úgy hogy Kossuthnak a legközelebbi pártértekezleten több bejelentése is lesz.

Podmaniczky Frigyes Aradon.

A menekvő honvédkapitány.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

A főváros legbájosabb, legnépszerűbb öreg ura, aki több napos halálvívódás után ma kiterítve fekszik. életének egyik legizgalmasabb estéjét Aradon töltötte. Akkor nem volt az az ezüsthaju, lágy fehér arcú aggastyán, akinek a legújabb generáció ismerte, hanem dőlő, tüzesvérű századosa a negyvennyolcas honvédeknek.

Világos után történt. A fegyverletétel után a tiszteknek biztosították a szabad elvonulást, de a kivégzett és a bebörtönözött tisztok egész sorának esete mutatta, hogy ez a szabad elvonulás mennyire nem védte a legyőzötteket. A menekülők többnyire Várad felé, Arad megye északi részének menekültek. Podmaniczky Frigyes és több tisztársa Aradra jött.

Itt pedig kevésbé volt biztonságban a magyar tisztok élete, mint másutt. Küszöbön volt az aradi vár feladása s az osztrák csapatok már vonultak a városba. Podmaniczkynek és társainak, ha nem akarták, hogy veszedelemnek legyenek kitéve, el kellett rejtőznie.

Az aradi trafik volt az éjjeli búvóhelye Podmaniczkynek és társainak. Akkor ugyan azon a helyen volt a dohánybolt, ahol ma van a Husserl-féle dohánytőzsde. Ma élő szemtanuk tudnak erről a nevezetes rejtőzködésről, amely csakugyan megvédte a tisztakat. Az aradi magyarok, különösen azok az előkelő hölgyek, akik ez időben védő angyalai voltak a menekülőknek, másnap lehetővé tették, hogy baj nélkül tovább jussanak. Később azonban nem tudta elkerülni az osztrákok hatalmát, akik Podmaniczkyt beosztották a cserepár ezredék egyikébe — közlegénynek.

Később, az öreg években nem egyszer volt vendége Aradnak, különösen, amikor a közellek kerületeknek, előbb Szarvasnak, majd Nagylaknak volt az országgyűlési képviselője. S valahányszor Aradon volt, mindig bizonyos kegyelettel ment a szivarosboltba, amely a véssterhes időkben búvóhelye volt.

A győztes Arad.

Mint fentebb látható, itt is versenyről van szó, még pedig sokkal sikerültebből, mint amilyen az aradi lóversenyek első napja volt, mert míg a csálai gyepen az egyes versenyekben alig két-három induló akadt, emitt az indulók száma öt, nem is számítva azokat, akik már a startnál lemaradtak, mint például Debrecen vagy Kecskemét. A kíváncsiaknak elárulhatjuk, hogy a versenyt a hitelezők egyesülete rendezi és hogy a bírói páholyban, a bíróság élén Heller Mór ül, aki örömtől repeső szívvvel nézi a fekete paripa győzelmét.

A tippelések és előrefogadások már hónapok óta folytak és az utolsó pillanatig a topweightól vívó hetvennyolc százalékos paripa volt az előrefogadások kedvence, amelyről elismert szakkörökben is oda nyilatkoztak, hogy kanterben száz hosszal fogja megnyerni a versenyt.

Tény ugyan, hogy a fekete ménbe helyezett nagyfoku bizalom nem vált be és így a favoritjátszók, közöttük Heller Mór is, az utolsó pillanatig aggódtak a verseny sorsáért, de a kiváló zsoke mégis csak megszerezte az óhajtott diadalt és feltartva nyerte meg a versenyt a Kassának, Pécsnek, Nagyváradnak nevezett

gebék előtt, amelyeknek a veresége előre volt látható.

A verseny lefolyása a következő volt: Sikerkült start után Arad nyomban az élre megy és könnyen galoppozik a belső oldalon, míg társai csak megerőtetéssel tudják követni. A fordulónál még mindig Arad volt elől. Pécs ekkor egy kissé előrenyomul és nyomon követi Nagyvárad is, de a vezetőt már nem tudják elérni: a fekete mén elsőnek vágat el a célkarika előtt, míg zsokéja gunyos mosolylyal néz hátra az elmaradt versenytársakra.

Az eredményt természetesen óriási üdvözléssel fogadták, csak az volt a különös, hogy a lemaradt versenytársak tulajdonosai jobban örültek, mint a győztes gazdája. Hogy e mögött valami kup rejlett, az bizonyos. Ezen a véleményen van Heller Mór versenybíró is, aki egyik munkatársunk előtt abbéli meggyőződéseként adott kifejezést, hogy ha Arad zsokéja akarja, száz hosszal is megnyerhette volna a versenyt. A versenydíjat a győztes gazdája 1910-ben veheti fel Heller Mór hivatali helyiségében.

A revolver-jelölt.

Megzsarolt aradi kereskedők.

Hol az ügyvédi kamara.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Tudvalévő dolog, hogy az ügyvédi kamarák féltékenyen vigyáznak, nehogy a leendő ügyvédek olyan dolgokat kövessenek el, amelyek majdan a kar tekintélyének ártalmára vannak. Az ügyvédjelöltek fölötti felügyelet azonban csak abban nyilvánulhat, hogy a kamara a tudomására hozott és az ügyvédi tisztességbe ütköző cselekedeteket torolja meg. Feljelentés nélkül nem jutnak az ilyen esetek a kamara elé, holott gyakran fordulnak elő olyan dolgok, amelyeknek sürgős orvoslása nemcsak kívánatos, de feltétlenül szükséges is.

Van Aradon egy-két ügyvédjelölt, akiknek üzelmel nemcsak a korrektség határait lépik túl, de egyenesen a büntető-törvénykönyvbe ütköznek. Ezek a fiatal urak különösen az utóbbi időkben garázdálnak s működési körükbe belevonták a sommás keresetek írásán kívül a zsarolást, a revolverezést is. Konkrét esetekkel, — sajnos, — nem szolgálhatunk,

mert az ügyvédjelölti praxis folytán annyit már tanultak ezek az emberek a büntető-törvénykönyvből, hogy az ilyen ügyek elintézéséhez egyáltalában nem kell tanu. A tanu nélküli zsarolások elkövetőit pedig bajos megnevezni, mert — becsukják érte az embert.

A zsaroló ügyvédjelöltek működésének hogy és mikéntje a következő: A jelölt ur elmegy a bírósághoz és ott valahogyan megtudja, hogy valamelyik kereskedőt pörli, vagy esetleg végrehajtási kérvénnyel támadja meg valamelyik hitelezője, vagy üzletfele. A jelölt ur feljegyzi magának az adatokat, beállít az illető kereskedőhöz és diszkrétan félrehívja. Elmondja neki, hogy ő tud a pörről, vagy végrehajtási kérvénnyel, élénk színekkel ecseteli előtte, hogy mennyit árt egy kereskedő hitelének, ha az ilyesmi nyilvánosságra jut, — elmeséli, hogy ő ilyen és amolyan társaságokba jár, ahol elmondhatná az esetet, amely csakhamar felfujva terjedne tovább s esetleg azt a hitet kelthetné, hogy a kereskedő fizetési zavarai már a fizetéseképtelenség határára vannak. A jelölt ur azonban azt is elárulja, hogy ő jó fiu, aki tud hallgatni, de sajnos, mindamellett pillanatnyi pénzzavarban szenved. És a kereskedő, aki tényleg ismeri a veszedelmet, amelyet hitelképessége rovására a fentvá-

zolt hírek előidézhethetnének, a kereskedő legtöbb esetben fizet.

A revolverező ügyvédjelöltek, — van egy pár ilyen, — egészen szép mellékjövedelemre tesznek szert ezzel a manőverrel. Az Aradi Kereskedők Körének ma esti gyűlésén panaszos felszólalások kértek orvoslást a revolver-jelöltek üzelméi ellen. De sajnos, ezek ellen az emberek ellen csak akkor lehetne eljárni, ha tanuk előtt tetten érnék őket, mert enélkül egyik kereskedő sem veheti magára azt a veszedelmet, hogy az illető megnevezése esetén rágalmozásért elítéltesse magát. Maguknak az aradi ügyvédjelölteknek volna elsőrendű kötelességük, hogy a revolverező egyéneket kinyomozzák és saját reputációjuk érdekében társadalmi uton tegyék őket lehetetlenné.

Előléptetés.

- A függetlenségi párti kilépésekhez. —
- Végre Nagy Györgyről is elismerik, hogy kiváló tagja a függetlenségi pártnak.
- Hogy-hogy?
- Hát kiválik a pártból.

A király.

A javulás útján.

Az orvosok hibája.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 19.

A király állapotában, amint a hivatalos bulletinek jelentik, állandó és tartósan ígérkező javulás állott be: Ezzel szemben ellenőrizhetetlen forrásokból eredő magánértesülések éppen az ellenkezőről adnak hírt.

Távirataink:

A király betegségében a mai napnak magánál a betegség rosszabbodásánál is nagyobb szenzációja van: nyilvánvalóan konstatálták, sőt be is ismerték, hogy a királyt hibásan és gondatlanul kezelték, elfelejtettek minden képzelhető eshetőség ellen védekezni és máról fogva sietve megváltoztatták a kezelés módját.

Ma ugyanis megállapították, hogy a királynak tüdőgyuladása van, mindkét tüdőszárnyon terjed az affekció és ez fiatalabb emberről is komolyabb veszedelemmel járhat, — hát még a hetvennyolc éves királynál. A kezelés a tüdőgyuladást számításán kívül hagyta: influenza, nátha, köhögés, rekedtség ellen gyógyították a királyt, de e legkomolyabb baj ellen nem tették meg a kellő elővigyázati intézkedéseket és csak a tegnapi esti hirtelen fordulat s a mai rosszabbodás figyelmeztette Kerzl doktort és Neusser tanárt: hátha a kezelés volt a rossz. A vizsgálat megdöbbentő eredménnyel járt. Az orvosok tévedésének hamar híre terjedt és óriási konsternációt keltett.

Bécs, október 19. A cs. kir. távirati iroda értesülése szerint O felsége az éjszakát jól töltötte, köhögés kevésbé zavarta. Láz ma reggel sem jelentkezett. Az erőbeli állapot viszonylag kielégítő.

Bécs, október 19. A mai éjszakát O felsége jobban töltötte, mint egy hét óta qármelyiket is. A jó alvás folytán jó erőben érezte magát és délelőtt dolgozott. Szubjektív érzés és kedélyállapot jó.

Bécsből jelentik: O felsége állapotá-

ban a javulás tartós. Ma egész délelőtt íróasztala mellett dolgozott és fogadta Paar gróf és Bolfras főhadsegédeket, továbbá a kabinetiroda főnökét és Montenuovo herceg főudvarmestert. Az orvosok ma délutánra tervezték O felsége sétáját a fölmelegített folyosóban, de a séta a rossz időjárás miatt elmaradt. Valószínűleg holnap tesz először rövidebb sétát O felsége, ami bizonyára jó hatással lesz rá, mert már husz nap óta őrizi a szobát.

Az osztrák képviselőházban ma azt a jelentést függesztették ki, hogy O felsége az egész napot jól töltötte. Nagyon keveset köhögött és teljesen lázmentes volt. Állapota egészben véve kielégítő.

Bécsből táviratozzák: A király állapotában állandó a javulás. A királynak láza nem volt és katarrusa szünőben van. Ha a javulás így tart, O felsége 3—4 nap múlva teljesen felépül betegségéből. Holnap, ha a király állapotában nem áll be változás, Mayer dr. udvari püspök O felsége szobájában misét mond.

Ezzel szemben teljesen megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a király állapotában beállt javulás nem olyan örövendetes, mint azt feltüntetni akarják. Az udvarnál általános a lehangoltság. A királyt ugyanis a három hete tartó betegség annyira elgyöngítette, hogy szomnambulisztikus állapotban van. Orvosai minden alkalmat felhasználtak arra, hogy álmából felriasszák, nehogy O felsége teljesen elveszítse erejét.

SPORT.

Az aradi lóversenyek.

Arad, október 19.

Az aradi lóversenyek első napja csekély érdeklődés mellett folyt le. A versenyek sem voltak elég érdekesek ahhoz, hogy nagyobb közönséget vonzanak a messzeeső versenyterre. Kettős-hármas mezőnyök álltak a starthoz és így sem szép küzdelmekhez, sem izgalmas finisekben nem volt részünk. Az első nap legkiemelkedőbb mozzanata az, hogy Sibirik Sándor hat verseny közül hármát nyert, kettőt a saját lován, egyet a Telegdy József tulajdonát képező Tetem van nyergében. A mai nap eredménye a következő:

I. Félvérek gátversenye. Táv. 3200 méter. 1. Baró Baich Ivan Nórája, lov. báró Baich Péter. 2. Kintzig János Szötykéje, lov. Czárán János. 3. Kovách Jenő hadnagy Desidier je, lov. tulajdonos.

Két hosszal biztosan nyerve. Tot.: 4:7, 10:18.

II. Sofronyai díj. Táv. 2400 méter. 1. Sibirik Sándor Acharnee-je, lov. tulajdonos. 2. Nagy Ákos Trutscherl je, lov. báró Eltz. 3. Seprősi ménes Parnasus-sa, lov. Czárán.

Hat hosszal nyerve. Tot.: 4:11, 10:29.

III. Csálai díj. Táv. 2800 méter. 1. Sibirik Sándor Westminster je, lov. tulajdonos. 2. Baró Baich Ivan Lelkem je, lov. báró Baich Péter. 3. R-ök István Recept je, lov. tulajdonos.

Küzdelem után félhosszal nyerve. Tot.: 4:6, 10:16.

IV. Eladó verseny. Táv. 1600 méter. 1. Gróf Pejacevics Albert Malmaison ja, lov. Klímsa. 2. Seprősi ménes Diana II-je, lov. Sándor.

Könnyen nyerve. Tot.: 4:6, 10:16.

V. Hadseregi gátverseny. Táv. 2400 méter. 1. Telegdy József Tetem van ja, lov. Sibirik. 2. Nagy Ákos Oglander je, lov. Eltz. 3. Goldschmidt K. hadnagy Emlék e, lov. tulajdonos.

Küzdelem után egy hosszal nyerve. Tot.: 4:13, 10:29.

VI. Mácsai díj. Táv. 4000 méter. 1. Comp. K. F. Sárkány a, lov. Krause. 2. Nagy Ákos Oglander je, lov. Eltz.

Tot.: 4:5, 10:12.

Verseny-alakok.

A sport-ember.

Október végével minden évben megjelenik Aradon a sport-ember. Hogy ki ő, az titok. Hogy merre van hazája, azt nem tudja senki. De a mi fő: abszolút sportszerűleg öltözködik és vendéglőben, kávéházban előkelő összeköttetéseiről röppent el egy-egy szót s megbámultatja magát.

— Bizony, gyöngé kis versenyek ezek a vidéki versenyek.

Batthyány éppen tegnap mondta, hogy nem lesz érdemes lejönni, de én már megszoktam Aradot, hát csak eljöttem.

A versenypályán megfellebbezhetetlen szakértő.

— A seprősi ménes! Mindig csak az a seprősi ménes! Megmondtam tegnapelőtt a klubban Szemerének, hogy meglásd, most elbánnak Aradon a seprősi ménessel és úgy is lett. Hiába, aki az én tanácsaim szerint száll nyeregbe, az a lova patkóit mutogathatja társainak. Lám, Sibirik hallgatott rám s egyre-másra nyerte a versenyeket.

A tolizátor bódé körül ő az, aki a futamok eredményét előre megjósolta — a futamok után.

A Telegdy ló totzikker volt. Tessék csak megnézni a programon. Apja Abonment, anyja Hetáro. Ez a párosítás is az én tanácsomra történt. Csak vidéken eshetik meg, hogy az ilyen vér outsider gyanánt fut. Már a távoszlopnál pudlott és mégis kanterben gy'zött. Ha én játszánék a totalizátoron, milliómos lennék csakhogy én nem játszom, mert aki úgy isme i a lovakat, mint én, az — hogy barátom Fesztetich Tasziló szavaival éljek — ha játszik, valósággal hamis játékos.

Az abszolút sportember szerepe főleg az egyes versenyek lefutása után domborodik ki. Ő tudniillik akadálytalanul megy be a nézőtérre a gyepre és zavartalanul jön vissza megint. Ami a verseny intézőségének szabad, az szabad neki is. Hogy miért, azt nem kérde senkitől és tőle sem kérde senki.

A verseny lefutása után ő az első, aki a gyepre siet és gratulál a győztesnek.

— Jól csináltad, János!

— Mesteri volt, Feri!

— Üdv Gézám, üdv neked!

És kezével barátságosan intget a győztes lovasnak. Az igaz, hogy a győztesek kissé idegenszerűleg köszönik meg az ismeretlen férfiú üdvözlését, de azért mégis csak megköszönik, s ez már imponál a tömegnek a korláton kívül.

A sport-ember élete azonban olyan, mint a tiszavirágé. Két napig él, két napig ragyog s aztán eltűnik a nagy semmiségbe megint. Talán utazik tovább más versenypályákra, talán megy a hétfői reggeli gyorsvonattal tovább dolgozni olajba, kézműáruba, festékbe, varrógépbe, vagy más egyébbe, de annyi bizonyos, hogy a jövő októberre Aradon lesz megint.

Ilyen a sport-ember.

**

HIREK.

Vérboszu Aradmegyében.

Arad, október 19.

Régóta ellenséges viszonyban éltek Galsán: a Krisán és a Birtás családok. Az ellenségeskedés nagyon régi eredetű, évtizedekre vezethető vissza. Akkor néhány hold föld örökség miatt torzalkodás támadt közöttük. Birtásék a maguk jussát követelték, de Krisánék nem engedtek. És amikor az öreg Birtás erőszakkal akart vélt jussához jutni, Krisán egy vasvélval megszurkálta. A Birtás-család ekkor boszut.

esküdött, hogy megtorolja a családfőn ejtett sérelmet harmad iziglen is.

A két család azóta uton útfélen támadta egymást, sőt gyakran ismétlődtek a tettleges ségek is. Tegnapelőtt a korcsmában találkoztak Krisán György és Birtás György. A bor lassankint megoldotta a nyelveket, egyre hangosabb lett a tárgyalás. Egyszerre csak Krisán odakiáltott Birtásnak:

— Apám már meglékelte a te apádat. Nemsokára rád kerül a sor gazember.

És nyitott késsel rohant Birtás felé. A korcsmában levők lefogták a feldühödt embert, és megakadályozták a vérontást. Birtás hazament és otthon a feleségével elhatározta, hogy véget vet az ellenségeskedésnek, megöli Krisánt.

Az előre kieszelt tervet a mára virradó éjjel hajtották végre. Amint késő éjjel Krisán György hazafelé tartott, el kellett mennie Birtásék háza előtt is. Alig ment el a kapujok mellett, egyszerre vasmarok ragadta meg hátulról és lerántotta a földre. Krisán a meglepetéstől nem védekezett. A következő pillanatban már két ember ütötte-verte bottal és kővel. Birtás és a felesége. Bezúrták a fejét, tipródtak rajta és a szó szoros értelmében kitépték a belet.

Ma reggel vérbefagyva holtan találták meg az utcán Krisán Györgyöt. A rendőrség azonnal letartóztatta a gyilkosokat és a borzalmas gyilkosságról jelentést tett az aradi kir. ügyészségnek, mely megindította a megtorló eljárást.

— **A város kölcsöne.** *Varjassy* Lajos polgármester néhány napig Budapesten tartózkodott, ahol több pénzintézettel tárgyalt a hétmillió kölcsön ügyében. A polgármester, aki ma este érkezett haza, egyik munkatársunk előtt kijelentette, hogy nem sok remény van olcsóbb kölcsönre, mint amilyent a Hazai Takarékpénztár fejtánlott. Két pénzintézet igazgatója kilátásba helyezte ugyan, hogy a jövő hét folyamán ajánlatot fog tenni a városnak, de nem bizonyos, hogy ezek az ajánlatok kedvezőbbek lesznek.

— **A pápa és a magyarok.** Rómából táviratozzák: izéchenyi Miklós gróf győri megyés püspököt a pápa tegnap Rómában kihallgatáson fogadta, mely egy óránál tovább tartott. A szentségeseatya élénken érdeklődött a magyar katolikus egyházi ügyek iránt és átadta a püspöknek Esterházy Miklós számára a Pius-rend nagykeresjét. Ugyanezen alkalomból a püspök előtérítésére a pápa több győrmegyei papot is küntetett. A püspök a pápai kihallgatás után Mery del Val államtitkárnál tiszteltgett, aki szintén igen érdeklődött a magyarországi ügye iránt.

— **Ficforradalom Szerbiában.** A szerb radikális lapja, az „Odjek” írja, hogy a szkupstin decemberig elnapolták. E hírhez a következő szenzációs megjegyzéseket fűzi: „Hiszünk, hogy a kormányban megvan a hajlandóság e nehéz napokban a szkupstina elnapolására, de nem hiszünk, hogy Szerbia királya hozzájáruljon a parlamentarizmus cinikus kijátszásához. Ha azonban a kormány végzetes elhatározását a rály szentesitené, akkor a jelen haszó lesz a multhoz és ugyanolyan örengyes uralkodásra van kilátás, mint juss tizenegyedikre, a királygyilkosságé. Az Odjeknek e közleménye politikai örökben nagy szenzációt keltett, mert radikálisok nyílt állásfoglalását jelenti király ellen, ami könnyen vég-

zetes lehet a királyra és országra egyaránt.

Belgrádból táviratozzák, hogy a szkupstinát ma tényleg elnapolták. Az ülésremben óriási botrányok játszódtak le, az ellenzék kijelentette, hogy többé *nem ismeri el a királyt, mert törvénytelenül elnapolta a szkupstinát.*

— **Barabás és Komjáthy.** A hivatalos lap mai számában érdekesen került egymás mellé két ember, akik bizonyos mértékben egyformán tapasztalták, hogy a népszerűség változandósága csak pillanatnyi hangulatokból ered és hogy ezek a pillanatnyi hangulatok mégis igen jelentősek. A hivatalos lapban egymás mellé kerültek Barabás Béla és Komjáthy Béla: Arad volt képviselője és Arad volt képviselőjelöltje. A budapesti ügyvédi kamara ugya is közhirre teszi, hogy Barabás Béla dr. (I. VIII. ker. Rákóczi-ut 21. sz.) ügyvéd a kamara lajstromába bejegyeztetett; Komjáthy Béla budapesti ügyvéd önkéntes lemondása következtében az ügyvédek lajstromából kitörültetett; Komjáthy Béla ügyvédi iratainak átvételére Nemes Bertalan budapesti ügyvéd rendeltetett ki.

A különös találkozás érdekességéhez most még csak az hiányzik, hogy Komjáthy — Aradon nyisson új irodát. De ő ezt nem teszi.

— **Házasság.** Tóth Lajos az Aradi hegyaljai h. é. motoros vasut derék motorvezetője holnap vasárnap esküszik örök hűséget Gléser Vetuska k. a. Gléser József leányának Gyóron.

Erbeszern Béla aradi jönevű kereskedő holnap tartja esküvőjét a bájos *Bittner* Gizike urleánnyal Bittner József városi ellenőr leányával.

David Mátyas magánhivatalnok holnap, vasárnap d. u. 2 órakor örök hűséget esküszik *Zeller* Valeriának, *Zeller* Jakab beéli tekintélyes kereskedő, kedvelt és művelt leányának.

— **Eötvös Károly és Szent Imre.** Eötvös Károly nem a leghízelgöbben nyilatkozott Szent-Imréről, akinek nagy bűnül tudja be, hogy amikor eléje vezettek egy viruló hajadont, a menyasszonyát, Imre herceg az oltárhoz futott ahelyett, hogy menyasszonyát megölelte volna. Emiatt, meg más miatt Eötvös Imre herceget nem szent címmel tisztelte meg, hanem a szenttel kapcsolatos másik jelzővel. Az Alkotmány emiatt hadat izent Eötvös Károlynak. Az Alkotmány arról is tud, hogy négy szent párti Egerből: Kiszely Imre, Farkas Pál, Kele István és Varju József táviratot küldtek Eötvös Károlynak a megbotrányozásukat fejezték ki.

Eötvös Károly a megbotrányozásra nem válaszolhat, mert nagyon el van foglalva. Ugyan négy kötetet rendez sajtó alá, írása remekelből. Amivel, szerintünk, nagyobb szolgálatot tesz a nemzetnek, mint ő is megbotrányozónak a megbotrányozókon.

— **Választások az aradi munkásbiztosító-pénztárnál.** A városháza kistermében holnap, vasárnap délelőtt tíz órakor az aradi munkásbiztosító pénztár *Cukor* László elnökelete alatt közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán kizárólag választások szerepelnek. A közgyűlésen való részvételre jogosított 116 munkaadói kiküldött hat igazgatósági rendes tagot és három póttagot s a 116 alkalmazott kiküldött négy igazgatósági póttagot választ. Mindkét részről még két-két felügyelő bizottsági tagot, továbbá a vitás kérdések eldöntésére hivatott választott bíróságba tíz-tíz ülőket és öt-öt helyettes ülőket választanak. E tagsági helyek betöltése ügyében jóformán teljesen azonosak az eddig forgalomba került szavazólapok, úgy hogy a bizottsági tagságokért nem folyik semmiféle választási harc. Annál élénkebb az az agitáció és hevesebbnek ígérkezik az a küzdelem, amely az országos munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek megválasztása körül a munkaadók részéről megindult. Közgyűlési kiküldöt-

tekül leginkább *Cukor* László pénztári elnök, *Steigerwald* Alajos ipartestületi elnök, *Reinhart* Gyula kamarai alelnök és *Reisinger* Sándor építőiparosi szövetségi elnök neveit emlegetik mint a pénztári és iparosérdekek képviselőit hivatott férfiakét azon az országos pénztári közgyűlésen, amely sok jelentős határozat hozatalára van hivatva. A vasárnapi közgyűlésen, amelyen az ipa hatóságot *Varjassy* Lajos dr. rendőrségi fogalmazó képviseli, valamennyi választás titkos szavazás útján történik.

— **Milyen időnk lesz?** *Meteor* írja: Jelenleg nyugaton és délre tőlünk, Francia és Olaszországban kiadóbb esők voltak, nálunk azonban csupán nagyobb felhőzet létesült, de eső csak elvétve volt egy kevés az ország délnyugati részében. A torlódás elleni küzdelem egyre tart s mivel 1—2 nap múlva a napon óriás nagyságú 6 foltcsoport közül a legszélsőbb elfordul tőlünk, az esőnek szélesebb körökre szóló érvényesülése még a 20-iki csomópont hatása alatt megtörténik, de még mindig enyhébb jelleggel. A 20-iki csomópont hatása így zavarólag fog hatni és a csapadékos jelleg érvényesülését mozdítja elő, amit követőleg is még enyhébb időjárást várhatunk. A nagyobb csapadékok az őszi eső időt a 28—29. csomópont van hivatva bevezetni.

— **Halálozás.** Lenkey György ma délután 67 éves korában elhunyt. Hétfőn délután 4 órakor temetik az alsó temetőbe.

— **A Kossuth-szobor bizottság tagjai** kérték, hogy holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza csanádi-palota felé eső emeleti tanácstermében egybegyűljenek. Tárgy: A szobor helyének és méreteinek megváltoztatása. (Más meghívót nem bocsátunk ki.) *Az elnökség.*

— **Megőrült miniszteri titkár.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma beszállították a Schwarzer főle elmeógyógyintézetbe *Mádi Kovács* Béla pénzügyminiszteri titkárt, néhai mádi Kovács tábornok fiát. A szerencsétlen fiatalember hosszú idő óta *üldözési mániában* szenved és folyton amiatt panaszkodott, hogy egy nő ostromolja és lelövésével fenyegeti. Felgyógyulásához kevés remény van.

— **Világos válasz.** A kávéházban két ügyvéd beszélget. Mindketten panaszkodnak, hogy elfoglaltságuk miatt az egész nyarat itthon kellett tölteniük és csak most mehetnek el pihenni, szórakozni.

— **En Münchenbe megyek két hétre.** — szól az egyik.

— **En Párisban töltök néhány napot** — mondja a másik.

— **Párisba mégy? És elviszed a feleségedet is?** Amire a kérdezőt ravaszul csak ennyit mond:

— **Hát viszel te Münchenbe sört?**

— **Nagy fizetésképtelenség Temesvárott.** *Temesvárról* táviratozzák: Bachruch Samu temesvári fűszernagykereskedő fizetésképtelenséget jelentett be. Passzívái közel 400,000 koronát tesznek ki, melyből a temesvári bankok 200,000 koronával vannak érdekelve.

— **Egy kis justizmord.** Debrecenből jelentik: A törvényszék két évvel ezelőtt az esküdtek verdiktje alapján két évi fegyházra ítélte egy *Berecz* Sándor nevű fiatal suhancot, emberölés miatt. Most az ügynek fordulata van, amennyiben *Kardos* Samu dr., az ellélt védője kiderítette, hogy a törvényszék súlyos ítéletét az esküdtek elnökének hibája folytán hozta. Az esküdtek elnöke ugyanis izgatottságában tévesen olvasta fel a verdiktet, mert ha jól olvassa, úgy *Berecz* büntetése legföljebb két havi fegyház lett volna. Ennek alapján a védő az ügy revízióját kéri, amelyet bizonyára el fognak rendelni.

— **Egy millió dollár egy repülő gépért.** *Berlinből* jelentik nekünk: A *Lokalanszeiger* st. Louisi távirata szerint a *Wright*-testvérek ameri-

kai repülőgép-szerkesztők, kik most Berlinben vannak egy millió dollárért eladtak egy repülő-gépet. Tanuk ezt állítják, hogy a készülék negyven perc alatt negyven kilométer utat tett.

— **Nagy tűz Temesvárott.** Temesvárról tele-nálják: Nagy tűz pusztított az éjjel a Józsefvárosban. A Friedrich Testvérek gépgyára eddig még ismeretlen okból kigyulladt és a tűzoltók emberfeletti munkája sem tudta megmenteni a gyárat a tomboló elem borzasztó ereje elől. A gyár pusztulásáról tudósítónk a következőkben számol be: A Friedrich Testvérek cég gépgyára, mely állandóan 70 munkást foglalkoztatott, a józsefvárosi pályaudvar-ut és Névtelen-utca sarkán épült egyemeletes s a cég tulajdonát képező, csak két évvel ezelőtt emelt gyárépületben volt elhelyezve. A tűz éjjeli egy óraker azon a helyen támadt, ahol a villamos erőt átvivő transformátor volt elhelyezve. Néhány perccel a tűz kitörése után már lángban állott az egész névtelen-utcai homlokzat és alig öt perc múlva átkapott a láng a másik oldalra. Mire a józsefvárosi önkéntes tűzoltók Blau Mór paracsnokkal az élükön, teljes felszerelésükkel megérkeztek a tűz helyére, a névtelen-utcai oldal megmentésére már gondolni sem lehetett. A pályaudvar felé néző oldalon levő asztalos-műhely könnyen égő fakészlete viszont erősen táplálta a tüzet és a hőség oly óriási volt, hogy a tűzoltók munkáját valószínűleg lehetetlenné tette. A tűz fészket meg sem közelítheték és csak egyre zudították a vizet a Begából. A rengeteg vízmennyiségtől aztán leszakadt az első emelet padlója és ekkor már nem lehetett megmenteni semmit. A gyár teljesen a lángok martalékává lett.

— **Öngyilkos kísérlet a szanatóriumban.** Budapestről jelentik: Bein Károly szemináriumi tanárt a Városmajor-utca 64. szám alatti szanatóriumban mint idegbeteget kezelték. A múlt hónapban Bein egy óvatlan pillanatában hirtelen támadt elmezavarásban mindkét kezén és nyakán elvágta az ereket. Az öngyilkos kísérletet hamarosan észrevették. Sérülései könnyű természetűek voltak, amikor átszállították a Schwartzer féle elmeógyógyintézetbe. Itt tegnap agyszélhűdés következtében meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Pusztító zivatar.** Bécsből táviratozzák: A lapok jelenik Laibachból: Egész Krajnában tegnapelőtt hatalmas zivatar pusztított. A folyton szakadó esőtől megárad; folyó Laibach város mélyebben fekvő részét elárasztotta. A tartomány számos vidékéről mérhetetlen károkról érkeznek jelentések, a meyekeket épületekben és a szántóföldeken okozott az ár. Számos folyó kiáradt és hidakat vitt magával. A vasúti közlekedést az árvíz sok helyen megakasztotta. Az eddig ismert adatok szerint a villámcsapás öt embert ölt meg.

— **Hajókatasztrófa. Kopenhágából táviratozzák:** Amint a lapok ma jelentik, az Alfréd E-landsen nevű dán gőzös katasztrófájánál az egész 16 főnyi legénység a tengerbe fullt.

— **Herodes egy bajor faluban.** Münchenből egy tizenhárom éves parasztleány szörnyű gonosztetteiről jön hír. Ez a leány Schnell Ida a város közelében egy faluban él a szüleinél. A munkába járó falubeliek közül többen reá bízta kis gyermekeiket, hogy a meddig oda lesznek, vigyázzon reájuk. Schnell Ida ezek közül az apró gyermekek közül ötöt meggyilkolt. Az első áldozat egy Pichler nevű paraszt néhány hetes gyermeke volt. A csecsemőt, amikor meghalt, eltemették, mert senki sem gondolt arra, hogy büntetést okozta halálát. Utóbb azonban már feltűnt, hogy a leány őrizetére bízott csecsemők közt több hirtelen meghalt.

A legutóbbi esetben a bíróság elrendelte, a kis halott boncolását. Ekkor kitűnt, hogy a csecsemő halálát az okozta, hogy valaki *tűvel beleszúrta a fejébe.* Schnell Idát letartóztatták. Egy ideig tagadni próbált, de aztán beismerte, hogy öt gyermeket valóban megölt. A vallo-más során elmondta, hogy a *gyermekek sírása nagyon bosszantotta s azért ölte meg őket* sorra. Az orvosok azt mondják, hogy Schnell Ida nem ép elméjű. A rettenetes leány ugyanis később azt is elmondotta, hogy valami saját-szerű gyönyörűséget szerzett neki ez a gyilkolás.

— **Elveszett 19 éven este az ujaradi révtől a** Boczkó-utcán keresztül a Szabadság-térig egy rövid drapszinű női kabátka. Kérjük a megtalálót, hogy adja át a kabátkát Brunner Béla üzletében, ahol illő jutalomban részesül.

— **Látványosság lesz holnap, vasárnap dél-után a Deutsch Testvérek cég kirakata, hol egy fényes keletgye lesz kiállítva. A látványosságok bizonyára sok nézője akad**

— **A marokkói zavarok** újból tanúságot tesznek arról, hogy mily nagy volt a mohamedánok befolyása hajdan Európára. Az orvosi tudomány is sokat köszönhet neki A X. század végén pld Arrasi Mohamed arab orvos több fajta fogport állított össze, mert már akkor is nagy súlyt helyeztek a fogak épségében tartására. Ma már tudjuk, hogy a rendszeres fogápolás egy kiváló fogtisztítószerrel, a Sarg-féle „Káldont“-al érhető el, mely a fogak épségét a késő öregségig megvédi.

— **Caruso egyedüli támasza.** Caruso sohasem fogja feledni, hogy budapesti tartózkodása alatti csufos kudarc után az alföldi fehérkeresztes sós-borszesz volt egyedüli támasza.

— **Rovarpor, bolhák, legyek, poloskák, svábok** ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

Nagyon értékes tényező

a gyermek-táplálásnál a „Kufeka“-gyermekliszt, mely gazdag táplálóanyag tartalma által az izom- és csont-rendszer erőteljes fejlődését idézi elő. „Kufeka“ oly könnyen emészthető, hogy a leggyengébb csecsemő-gyomor is jól bírja. Megakadályozza az emésztési zavarok támadását és gyorsan megszünteti a gyermekeknek oly gyakran előforduló béllhurutot, hasmenést, hasfolyást, stb. „A csecsemő“ című tanulságos füzet ingyen kapható az árusító helyeken, vagy R. Kufeka-nél, Wien, I. 3875

VÁROS ÉS MEGYE

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

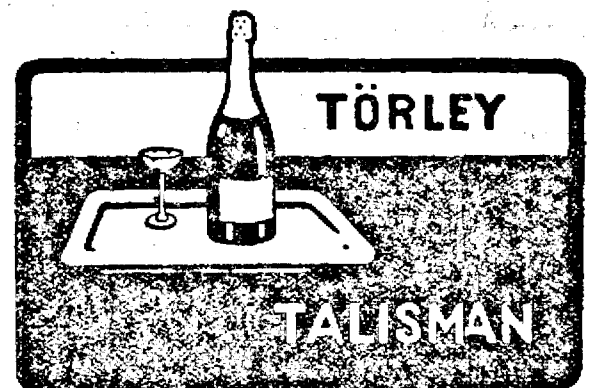
Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1907. évi október hó 28 án d. u. 4 óraker tartandó rendes havi közgyűlésen tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

1. Polgármester szeptember havi jelentése.
2. A m. kir. belügyminiszter intézvénye a felső kereskedelmi iskola tanárainak fizetésrendezési ügyében.
3. A polgármester jelentése az üresedésbe jövő törvényhatósági bizottsági helyek betöltése tárgyában.
4. A tanács jelentése a hatósági szervezet módosítása iránt.
5. Az 1908. évi városi költségeloirányzat megállapítása.
6. Az igazoló választmány jelentése az 1908. évre érvényes legtöbb adófizetők névjegyzékének bemutatása tárgyában.
7. A városi iskola-szék előterjesztése a polgári fiúiskolához egy második rajztanári állás rendszeresítése tárgyában.
8. U. a. előterjesztése az utjeleni elemi leány- és a Ségá külvárosi községi elemi iskolához rendszeresített két tanítói állásra vonatkozó 7294/188—1907. sz. közgyűlési határozat módosítása iránt.
9. Polgármester előterjesztése Schwarz Pál adóügyi számtiszt elhalálozása következtében a fokozatos előléptetés tárgyában.
10. Az üresedésben levő pénztári ellenőr és adóügyi számtiszt állásoknak választás utján való betöltése.
11. A tanács előterjesztése a központi választmány megalakítása iránt.
12. U. a. jelentése az „Arpád“ szobor költségeihez való hozzájárulás iránt.
13. Sarlot Domokos főkapitány kérvénye újabb három havi szabadságidő engedélyezése iránt.
14. Polgármester előterjesztése a Hertschka-alapítványban üresedésbe jött helynek betöltése iránt.
15. A közigazgatási bíróságnak határozata a vadászati jognak értékesítése tárgyában.
16. A tanácsnak előterjesztése Dániel Miklós csatorna magánkölcsonének behajthatlanság címén való leírása iránt.
17. A tisztügyi ügyészségnek jelentése a Gábor Andrásossal téglaverőhely iránt fennálló szerződésnek feloldása tárgyában.
- 18.

A tanács jelentése az Automobil omnibusz próbatárl. 19. U. a. jelentése a vágóhídi fűtőnek 8 korona lakbérnek engedélyezése iránt. 20. Ternay Ernő kenyérszállítónak kérelme az adag árának felemelése iránt. 21. A gazdasági széknek jelentése a Béla téri épületben lévő egyik lakásnak bérbeadása iránt megtartott árverés eredményéről. 22. Az aradi építő iparosoknak kérvénye a városi regie-munkáknak biztosítása iránt. 23. A tanács el terjeszti, hogy Weil Alajos, Wittenberger Izidor, Hézsó Béla, Orga Simon, Keresztes Gyula dr., Jeck György, Nagy Lajos, Jankovits Péter, Jankó Gyula, Adamovits Dragutin, Simay István, Fribeisz Miklós, Almay Olivér, Szabó János és Rózsay Pál által emelt új épületekre a köz-ségi adómentesség megadásáék.

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Börtönre ítélt esperes.** Teaha Kornél, a szomorú híre vergődött ligeti esperes állott ma vád otként a büntetőbíróság előtt. Az esperes mellékfoglalkozásképen takarékpénztári igazgató is volt, hogy mily eredménnyel, azt a *Padureana* pénztintézet csődje és az esperes jelenlegi bűnügyeinek egész halmaza igazolja. Ma négyrendbeli váltóhamisításért vonták felelősségre. Teaha ugyanis *Bordos* György és *Oláriu* Péter ligeti lakosok nevére négy darab — összesen 1300 K. értékű — váltót hamisított, amelyeket azután temesvári és vidéki pénztintézeteknél értékesített. A teljesen megtört vádolt *beismerte a hamisításokat.* A szükség kényszerítette rá; — ez volt egyedüli védekezése. A bíróság Nyikora Kornél dr. védelme után az enyhítő körülményekre való tekintettel *egy évi börtönre* ítélte Teahát négyrendbeli a btkv. 401. §-ába ütköző magánokirathamisítás büntette miatt. Az ítélet jogerős.

3924

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Azon körülmény, hogy a szántó föld a szükséges nedvességet nélkülözi, maga tán vonja a gazdák tartózkodó álláspontját.

A kínálat feltűnően gyenge s így a leg-sürgősebb szükséglet fedezésére irányuló kereslet csak magasabb árakon eszközölhető.

Budapest. áru- és értéktöze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítás. —

Budapest, október 19.

Amerika 2¼ olcsóbb. Kevés üzlet, aligértett árak. Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	5 sal sárlat
Buza 1908. áprilsra	12.45—12.46	12.43—2.44
Buza októberre	11.80—11.81	11.85—1.86
Zab októberre	7.80—7.81	7.87—7.88
Rozs októberre	10.68—10.69	10.70—0.81
Tengeri 1908 májusra	7.02—7.03	7.07—7.08

Zárul 5 óraker:

Csusztrák hitelrészvény	6.75
Magyar hitelrészvény	7.50
Csusztrák-magyar államvasúti részvény	6.50
Közúti vasút részvény	5.—

Leichner és Fleischer
 Arad, Szabadság-tér 17.
 Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig
 maradék
elárusítás!

Öltöny szöveteket
 leszállított árban
árusítunk.
 Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás!

Még csak apró ligény vagyok,
 S az egészségtől durradok,
 Ezt pedig higgyék el nekem,
 Knipp-kávénak köszönhetően.

Valódi csak az eredeti csomagokban **Kathreiner** névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az igazán gyarmat-kávé! Kizárólag a **Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé** bizonyult a legjobb pótkávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, miáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a **Kathreiner-re** szoktassuk.

A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak muló betegségben szenvednek is, már régóta bizalommal viseltetnek a SCOTT-féle Emulsió iránt, mert fejlődésükre jótékony hatással van ez az izletes, könnyen emészthető 3895

legjobb erősítőszert.

Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált, kitűnő szert kellene használniok, a mikor gyengék, fáradtak és kedvetlenek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az emulsió vásárlásnál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelmebe venni.

vits Dezső m hivatalnok Nagyvárad. — Kréun Bela m. hivatalnok Nagyvárad. — Vidor Fülöp fakereskedő Brassó. — Löwy Dániel utazó Bécs. — Walliczek Antal utazó Bécs. — König Arnold utazó Budapest. — Pamecz Lajos utazó Budapest. — Butschek Gusztáv utazó Bécs. — Laufer Zsiga utazó Budapest. — Löfler Aladár utazó Budapest. — Bedei Károly utazó Budapest. — Brauswetter Ottó műorás Szeged. — Katona Dezső utazó Budapest. — Singer Márton utazó Budapest. — Pap Zoltán állatorvos Ternova. — Vannai Tódor utazó Bécs. — Weingartner Ferenc utazó Bécs. — Spitzer Márton utazó Budapest. — Leitner István utazó Budapest. — Schlatter Miklós utazó Budapest. — Tenner Géza utazó Budapest. — Banner Gyula utazó Budapest. — Dénes Gyula utazó Budapest.

Vass szálloda. Vágner Dezső utazó Bécs. — Winkler Gyula utazó Budapest. — Gliser A. utazó Budapest. — Róth György utazó és neje Brád — Hofberger S. utazó Bécs. — Weisz A. utazó Budapest — Ferenczy K. utazó Budapest. — Herczeg József magánzó Birta. — Simko Lajos bérlő Temesvár. — Horváth Béla birtokos Galszecs. — Veres Imre gazdálkodó Horgas — Lada Sándor hivatalnok B. Ujfalu. — Keresztosy Jenő bérlő Szent Lőrinc. — Stauberans R. gazdatiszt Zaránd.

IDEGENEK ARADON

— Október 19 —

Fehér Kereszt-szálloda. Fehér József és családja nagybirtokos Seprős. — Balog Benó dr. orvos és neje M. Bánhegyes. — De Margina Ursz János mérnök és neje Magyzeben. — Eltz Hugó százados Stockerac. — Goldschmidt Károly huszár hadragy Nagyzeben. — Krause Károly huszár hadnagy Budapest. — Nagy Ákos huszár kapitány Nyiregyháza. — Balla Dezső igazgató Budapest. — Litke József gyáros Pécs. — Radó Gyula hírlapíró Budapest. — Vechsler Lipót birtokos Lugos. — Székely Alfréd igazgató Debrecen. — Molnár Antal igazgató Debrecen. — Teleki Árpád birtokos és családja Baja. — Bán Sándor birtokos Kecskemét — Czeisel István és családja B Csaba. — Bomba Ferenc és neje. — Gaal Sándor magánzó Nagyvárad. — Magyar Kálmán nagybirtokos Szeged. — Bogjanski József és családja Turócszentmárton. — Takács Sándor birtokos Veszprém. — Hankó Antal dr. orvos és családja Igló. — Monostor Tivadar birtokos Zsolna. — Biró József és családja Kolozsvár. — Neufeld T. igazgató Bécs. — Peitvay Pál igazgató Budapest. — Roltman Andor és családja Mosony. — Bucsek Ferenc birtokos és neje Borszék. — Huszár István igazgató és családja Kolozsvár. — Ormos Sándor magánzó Szarvas. — Babes Emil ügyvédjelölt Brassó. — Virág Sándor és családja Török kanizsa. — Bozsi Tivadar hivatalnok Kecskemét. — Fuchs Károly utazó Budapest. — Weisz Izsó utazó Budapest. — Halász Manó utazó Budapest. — Politzer Herman utazó Budapest. — Friedmann Mór utazó Budapest. — König Gusztáv utazó Budapest. — Kiss Rudolf utazó Bécs. — Zvillinger Miksa utazó Bécs. — Schenk Gyula utazó Bécs.

Központi szálloda. Felhő Rózsi művész Szeged. — Baich Péter báró huszárhadnagy Nagyvárad. — Eszterházy Alajos báró huszárhadnagy N. Kikinda. — Dickman Emil báró tiszthelyettes N. Kikinda. — Schell Ernő báró főhadnagy és neje Debrecen. — Bartos Emil főhadnagy N. Kikinda. — Czárán Zoltán birtokos Seprős. — Reök Szilárd huszár főhadnagy Budapest. — Czékly Kálmán birtokos Seprős. — Pejacevich Albert gróf birtokos Budapest. — Enyedy Béla agrár tankigazgató Budapest. — Margittay József dr. min. tanácsos Budapest. — Beloni Albert mérnök Szeged. — Krausz Dávid magánzó Nagyvárad. — Petkó Zoltán szolgabíró Temesvár. — Berev Mihály igazgató mérnök T. Kubin. — Leitner Henrik bánya igazgató Zám. — Mosko-

NYILTTER.

Özv. Lenkey Györgyné, született Telek Erzsébet: úgy a maga, mint gyermek kei és a rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel értesíti a jóbarátokat és ismerősöket, hogy szeretett férje

Lenkey György

életének 67-ik s boldog házasságának 44-ik évében e hó 19-én délután 6 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult földi maradványait e hó 21-én délután fél 4 órakor fogjuk a S. Part-utca 1. számú saját házunkból az ev. ref. vallás szertartásai szerint eltemettetni s az alsó-temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Nyugodjék csendesen!

Lenkey Mária férj. Zetyik Károlyné, Lenkey Antal, Lenkey Juliaanna férj Hajdu Beláné, Lenkey Ferenc, Lenkey György, Lenkey István, gyermekei: Zetyik Károly, Hajdu Béla vejei. Knöbl Erzsébet férj. Lenkey Ferencné menyee. Czermann János és neje: Telek Klementina, Éberlein Károly és neje: Telek Anna sógor és sógornői. Zetyik Károly, Zetyik Lajos, Zetyik Béla, Zetyik Mariska, Lenkey Mariska, Lenkey Ferenc, Lenkey Antal, Lenkey Böske unokái.

SARG-féle 60
KALODONT
 LEJÓBB
 FILLER FOG-CRÈME
 3896

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1907. évi október hó 20-án:

Bérletszűnet. Bérletszűnet.

Délután 3 1/2 órakor, fél helyárrakkal:

A koldusdiák.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Zell és Genée. Fordították: Evva L. és Fáy J. B. Zenéjét szerző: Millöcker K.

SZEMÉLYEK:

Palmatica	Benkóné P.	Schweinic	Ladislai J.
Bronislava	Wlassák V.	Rochov	Horti Sándor.
Laura	Zalai Margit.	Richthoffen	Kun Irén.
Ollendorf	Leővei Leo.	Jan Janiczky	Faludi K.
Wangenheim	Várnai Jenő.	Rymanovszky	Kállai Jolán.
Henrik	Ujj Kálmán.	Enterich	Szathmári A.

Közdete délután 3 és fél órakor.

B) bérlet.

B) bérlet

Este 7 1/2 órakor, rendes helyárrakkal:

A drótosztót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta: Leon Viktor. Fordította: Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette: Lehár Ferenc.

Az előjáték személyei:

Bláček Milos	Eöri Lajos.	Zsuzska	Benkő Gizi.
Milos, fia	Benkő Józsi.	Jankó	Peregi M.
Vojtek, drótos	Ladislai J.	Pfefferkorn	Leővei Leo.
Babuska, neje	Lászi Etel.	Vaklav k	Kulcsár L.

A darab személyei:

Günther	Szathmári Á.	Milos, káplár	Hunyadi J.
Mici, leánya	Zalai Margit.	Crobl	Déli Lajos.
Jankó	Faludi K.	Streckenberg	Horti Sándor.
Pfefferkorn	Leővei Leo.	Ormester	Várnai Jenő.
Zsuzska	Rontal B.	Czinczér	Ujj Kálmán.

Közdete este 7 és fél órakor.

Berliner gyermek kabátok, fejkötők, sapkák, cipők és keztyűk, valamint gyermek alsóingek, nadrágok és öltönyök.

gyapju alsó-ruházat férfiak, nők és gyermekek részére,

Valódi Benger-gyártmányu dr. Jäger tanár-féle egyszerűen minden fajta **harisnyák**, elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen olcsó szabott árak mellett **Bársony Andor** harisnya-nagykereskedésében, Arad, Szabadság-tér 17. sz.

Kócián 2-ik

hangversenye.

Az óriási siker, a melyet **KÓCIÁN** a vasárnapi hangversenyen aratott, — a frenetikus tetszésnyilvánítások, a melyekkel a művészt elhalmozták, — arra indította a hangverseny rendezőségét, hogy a hangversenyt

ehő 20-án vasárnap d. u. 6 órakor
ugyanesak

a Fehér Kereszt nagytermében
uj műsorral **megismételje.**

Az **uj műsor** a következő:

- I. *Paganini Concert D. dur* Kócián.
- II. a) *Chopin: Necturne F. Moll*
b) *Tschaikowski: Danse des Mirlitons*
c) *Grünfeld: Gavotte Caprice* Veselsky.
- II. *Bach: Ciaccona* Kócián.
- I. a) *Kócián: Intermezzo pittoresque 18 ik mű 2 sz.*
b) *Ries: Adagio 34 ik mű*
c) *Wieniawski 2 ik Polonaise 22 ik mű* Kócián.
- I. a) *Liszt A. Serenade Gabrielle*
b) *Friml: Valse de Concert* Veselsky.
- II. a) *Wagner Wilhelmj Albumblatt*
b) *Sefcik Holka modrooká*
c) *Sarasate. Cigánydalok.*
(Csak egy kis lány.) Kócián.

Jegyek 6, 4 és 2, pódium melletti páholyok 10 koronájával, diákjegy 1 kor. 20 fillérjével **KERPEL IZSO** könyvkereskedésében vagy hangverseny előtt a pénztárnál válthatók.

Serravalló

China bora vassal.

Hug. kiállítás Bécsben 1906. legnagyobb kitüntetésben, Erősítő szer gyengélkedőknek, vérszegényeknek és idültnek. — Étvágygerjesztő, idegerősítő és vértápláló szer.

Kitűnő ízű. — Több mint 5000 orvosi ajánló levél.

SERRAVALLÓ J. Triest-Baroola.

Kapható minden gyógyszerárban félliteres palackokban 2 kor. 40 fillér, egész literes palackokban 4 kor. 40 fillér. 3975

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használták vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, szukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Többször! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!

Kapható ártalmatlanul és szabadon a
Bony-Lippán Salvatorforrás Yllalalmánál
Budapest, V. Rudólypart 8.

1108

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9-1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1907. október 20.

Keresünk:

Aradra: 1 irodai gyakornokot, 1 kézmű-, rövid- és vegyesáru, 2 fűszer és vegyesáru, 2 cipő szakmabeli segédet, több mindenféle szakmabeli tanoncot.

Vidékre: 4 fűszer, 3 fűszer rőfös, 7 fűszer, vegyes, 2 rőfös férdivat, 1 divatáru, 4 vas, fűszeres vegyes, 2 kézmű, rövid, 1 női és férfi divat, 1 fűszer rövid, 1 rövidáru szakmabeli magyar, román és részben német nyelvismerettel bíró segéd s több rőfös- és fűszer szakmabeli kereskedő tanoncot.

Állást keres:

3 fűszer, 4 fűszer, vegyes, 2 divat, kézmű, rövid, 6 vas és fűszer, 3 rőfös és rövid, 2 fűszer, rövid, 2 fűszer és festék szakmabeli segéd.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA**

Klein Sándor, titkár, 492
Kepich Zsigmond, igazgató

Kitűnően megvéd a

**NATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER**
SAVANYUVIZ

A dupla erőtűző

sejttelek infestiozus
bajtól; a pusztán
granitaxiklából
tárad.

Több epidémiánál fényesen bevált.

**1907. évi október hó 20-án
Lippán,**

József főherceg szálloda nagytermében
az aradi 33. gyalogezred zenekara, Zellner
karmester személyes vezetése alatt

nagy hangversenyt

tart, mely alkalomból friss szegedi tisztai
nalból készült

Halászlé

lesz kapható. 2468

Hangverseny után tánc.
Belépti-díj 60 fillér.

A következő ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Caine Hall: A tékozló fiu, Griffiths A.: A 99-es, Schjöring: A tenger leánya, Ifj. Abrányi K.: Egy modern apostol, Zsáros I.: Fátum, Scott W.: Ivanhoe, Balsac: Betti néni, Alarcon: A földgolyó, A norma finaléja, Turgenyev: Óstalap, A nemesi fészkek, Endrei Z.: A keleti népek, Wilde: Az eszményi férj, Maurens F.: Az élő pénzszekevény, Móricz Pál: Falusi Zsidók, Cholnoky stb: A föld, Cholnoky, Littkai és Kövesligethy: A világ-egyetem, Király G.: Jósolat, Uchard M.: Az ő védenceze, Bebel: A nő és a szocializmus, Szemere Gy.: A Forray család, Dickens: A Pickwick Club, Lavedan: Az ágy, Gárdos M.: Az igazság az élet, Dessewffy: Mi a spiritizmus?, Pulszky F.: Jellemrajzok, Boyesen: Goethe Faustja, Ribot Th.: A leiki átöröklés, Böhme: Egy tévedt nő naplója, Wilde: Dorian Gray arcképe.

Németben: Reisner: Mama Leichtsinn, Voss Rich.: Die Schuldige, Ahlberg: Ein modernes Mädchen, Villinger H.: Das Erbschweinchen, Brusse C.: Das Gymnasium zu Lengowo, Glyn E.: Evangelines Schicksale, Rosner K.: Der Puppenspieler, Croker B. M.: Ihre Familie, Ohnet G.: Die Siegerin, Harland H.: Mein Freund Prospero, Bennet A.: Ein grosser Mann, Boy Ed Ida: Die holde Törin, Willy: Annes Geständnisse, (Forts. der Claudine,) Stilgebauer: Der Börsenkönig, Bahr: Wien, Hillern: Doppelleben, Ganghofer: Komödiengeschichte, Dr. Bloch H.: Sexualleben unserer Zeit, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlet

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill.,
vagy füzetenkint 14 fill.

Weiner István: Hallja maga Schwartz: Nagymarosi nyaraló, Huber S: Ilyen még nincs, Pálkás: Boldog álmok, Grosz A.: Nekem ugyan szavallhatsz, Johnson: Jola, Komáromi: Dobó induló, Zerkovitz: Micike, Strauss: A Primás kisasszony, Der lustige Ehemann, Leonard Williams: Miss Hook of Holland, Povell: Nigger songs, Heidenreich: Ein fiderer Abend, Lehár: Moderne Walzer, Strauss: Frauenherzen, Gruber: Im Tanze durch die Welt, Zerkovitz; Dalfy Dávid, Kálmán: Dal a Móziról,

Antiquar könyvek legnagyobb raktára.

Írógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Araden.

274

Telefon 883. sz.

Pia Monica dala!

Süt a mama, süt a mama
Három tepsi pogácsát,
Süt a mama, süt a mama
Három tepsi pogácsát...
A ki aztat megeszi,
A mamámat elveszi
Satöbbi, Satöbbi....

Első apám — ma szász király,
De a mamán nem állta
Bekóstolt ilykép Giron is
A friss pogácsás tálba.

És mert Giron se volt legény
— A mamám nem restelli —
Odakerült a tepséhez
A zongorás Toselli.

Mert a mamán pogácsája
— Nem ujság kérem ez —
Csudás mint a világhíres
Fehér kereszt gyógyszer.

Ripp.

Az Alföldi fehér kereszt sósbor-
szesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

Részv.-Társ. Kecskeméten

Ő császári és királyi fensége József
főherceg kamarai szállítója.

Óriási próbaüveg

csak 40 fillér.

Kapható:

G. Földes Kelemen

gyógyszertárban

Aradon.

KALACS ALEXIN

LEGFINOMABB
KOKUSZVAJ
TELJESEN PÓTOLJA A
TEA-VAJAT

FÖZÉSNEEL, SÜTÉSNEEL, KIRÁN-
TÁSNÁL ÉS 25% SZAPORÁBB
NEM AVASODIK,
KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGÉRT
ORVOSILAG AJANLVA
CSAK E VÉDJEGYGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT
FOGADJUNK EL!

KAPITÁNYI HÍVATAL
KAPITÁNYI HÍVATAL

3901

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

2252

17686—1907. kh.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 47900—1907. sz. rendelet alapján közhírré tesz, hogy a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról alkotott 1907. évi XLV-ik t. c. 1907. évi november hó 1-én lép életbe és a következőkben rendelkezik:

A törvény értelmében gazdasági cselédnek az tekintendő, aki szerződéssel kötelezi magát, hogy valamely gazdaságban személyes és folytonos szolgálatokat bérért teljesít, legalább is egy hónapon át. Azokat a cselédeket, akik háztartásbeliek és egyszersmind gazdasági munka teljesítésére szegődnek, ha csak a szerződésből az ellenkező ki nem tűnik, gazdasági cselédeknek kell tekinteni.

Azok, akik gazdasági teendőkre naponkénti díjazás mellett vagy bizonyos részért szegődnek, gazdasági cselédeknek nem tekinthetők. Miután ezen törvény értelmében a gazdasági (külső) cselédnek új szolgálati cselédkönyvvél kell bírnia, felhívom a gazdasági cselédeket, hogy ezen szolgálati cselédkönyv megszerzése céljából állandó lakhelyük községi hatóságánál idejekorán jelentkezzenek.

Azon gazdasági cselédek, akik 1907. évi november 1-én az 1876. évi XIII. t. c. alapján kiállított (régi) cselédkönyvvél már tényleg szolgálatban állanak, amennyiben szolgálati helyüket nem változtatják meg, azoknak az 1876. évi XIII. t. c. alapján kiállított cselédkönyv 1908. évi december hó 31-ig érvényes s így az ilyen cselédek a törvény alapján kiadandó új

cselédkönyvet 1908. december hó 31-ig tartoznak megszerezni, kivéve azon esetet, ha a cseléd időközben szolgálati helyet változtat. Ez esetben az új szolgálati cselédkönyv szerzendő be. Az Aradon állandó lakással bíró gazdasági cselédek az új szolgálati cselédkönyvet a kapitányi hivatal cselédügyi osztályában szerezhetik be. Olyan külföldi egyének részére, akik a magyar államterületen állandó lakhelyük nincsen, szolgálati cselédkönyv nem adható ki. Ezekre nézve a szolgálati cselédkönyvet az 1903. évi V-ik t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 90000—1905 számú belügyminiszter utasítás 17. §-a szerint kiállított lakási bizonylat pótolja.

A szolgálati cselédkönyv kiadása díjmentes, az ahoz szükséges 30 filléres bélyeget a kiállítást kérelmező tartozik beszerezni és átadni.

A szolgálati cselédkönyv a jelentkező szóbeli kérelmére adatik ki. Tizenkét éven alóli kiskorut gazdasági cselédnek szegődtetni tilos és az ilyen szerződés semmis.

A szolgálati szerződés megkötéséről.

A szolgálati szerződést írásban is, szóval is meglehet kötni. A gazda, ha a szerződést szóval kötötték meg, köteles a cseléd kívánatára a megállapodásokról minden cselédnek külön-külön bérlevelet adni.

A szolgálati szerződés megkötésekor köteles a gazda a cseléd szolgálati cselédkönyvét átvenni, ha pedig az még a cseléd előbbi gazdájánál lenne, köteles a gazda a cseléd részére az előbbi gazdától kiadott elbocsátó bizonyítványt magához venni. A gazdasági cseléddel kötött szerződés, ha másképp nincs kikötve a szerződésben, egy évre szól.

A szerződés megszűnéséről.

A szolgálati szerződés a meghatározott szolgálati idő elteltével megszűnik, az éves szerződést azonban, ha két hónappal előbb egyik fél sem jelenti ki azt, hogy a szerződést megújítani nem akarja, ugyanazon feltételekkel még egy évre meghosszabbíthatnak kell tekinteni.

Bármely okból szűnt meg a szolgálati viszony, a cseléd köteles a szolgálatba való kilépés előtt a reá bízott tárgyakról pontosan beszámolni s csak azután követelheti törvényesen a kijáró bérét.

A szolgálati szerződés megszűntekor a gazda köteles a cseléd szolgálati cselédkönyvének rovatát lelkiismeretesen, a valóságnak megfelelő módon kitölteni és a cselédkönyvet a cselédnek átadni. Ha a bejegyzés nem mond igazat, a hatóság a cseléd panaszára megindított eljárás eredményéhez képest kiigazítja.

A cselédkönyvbe a cseléd minősítésére vonatkozó adatok bejegyzése tilos, a gazda azonban a cseléd kívánatára külön minősítő bizonyítványt adhat.

Ha az éves cseléd szolgálati idejéből már csak két hónap van hátra, valamint a jogos felmondás eseteiben is, a cseléd kívánatára a gazda köteles neki elbocsátó bizonyítványt adni. Ebben föl kell tüntetni, hogy a cselédnek van cselédkönyve és hogy mikor szűnik meg a szolgálati viszony. Ha a gazda a bizonyítványt ki nem adja, az elsőfokú hatóság megfelelő határozata pótolja az elbocsátó bizonyítványt.

Arad, 1907. évi október hó 3-án.

Greén Nándor s. k., h. főkapitány.

Uj!

Uj!

Folyékony

Eisen-Somatose

(Somatose jéggel, organikus csomagolásban.)

1020 III

Különösen

sápkorosoknak

orvosilag ajánlva.

Kitűnő étvágygerjesztő és idegerősítő.

Minden gyógyszertárban és drogue-riában kapható

3082

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

133

Kastélyok villák, uradalmak, szanatóriumok, kórházak, hotellek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kazánruháknak templomok, lakóházak, községek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 16 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitérítés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskai-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1. SZ.

Etvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokokra a legmagasabb értékű törlesztési részletekben való visszafizetésre alábbi feltételek mellett közvetít: . . . . .

Klein József Arad, Radnai-ut 10. szám,

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér és magán ház olcsó és előnyös feltételek mellett eladó, u. m.: **Lövész-u. 3/a.** em. bérház, **Lipót-u. 12/a.** Választó-utca **39/a.** és **Uj Mikalakan** egy új ház 464. számú — Bővebbet a fenti intézet képviselőjénél Aradon, Radnai ut 10. Telefon 551.

A nagyszabeni általános takarékpénztár ad jelzálogkölcsönöket félévi (tőkét és kamatot magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 5 1/2% kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.
- a) **41 évi törlesztésnél** (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 29 K. 60 f.
- b) **35 évi törlesztésnél** (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 31 K. 08 f.
- B. 5 1/2% kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) **41 1/2 évi törlesztésnél** (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 30 K. 01 f.
- b) **27 1/2 évi törlesztésnél** (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 35 K. 07 f.

- C. 5 3/4% kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.
- a) **40 évi törlesztésnél** (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 31 K. 84 f.
- b) **25 évi törlesztésnél** (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 37 K. 47 f.
- c) **10 évi törlesztésnél** (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 65 K. 05 f.
- D. 6% kamatláb** mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- d) **15 évi törlesztésnél** (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után — 50 K. 09 f.
- Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden levonás nélkül teljes összegben **készpénzben** fizetetik ki. 2:00

Magántisztviselőknek
10% árengedmény.

Uj üzlet.

Aradvárosnak olcsó be-
vásárlási forrása**Halász Henrik**

rőfős- és nődivatruháza

Andrássy-tér 22. szám.

El ne mulassza,
jöjjön!

Uj üzlet.

Az őszi idénynek ujdonságai megérkeztek!

Női kostüm ruhazövegek, bluzselymek és bársonyok, különlegességi Flanel és barchétek, vásznak, Damaszt és asztalneműek olcsón.

Vásároljon, olcsón
kap mindent!

Uj üzlet.

Agytakarók, függönyök, szőnyegek óriási választékban, csipke és diszaruk, harisnyák, zsebkendők, gummiövek, esőernyők és szabókellékek. Nagy raktár mennyiségű asszonyi kelengyéből.

Uj üzlet.

Naponta ujdonságok érkeznek!

Férfi csak

Globusz
fémfisztító kivonat

5000

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,
(Minorita-palota.)

Izléses 497

csokrok

és

koszoruk

kivitelét jutányos árban elvállal.
Vidéki megrendelése: pontosan
eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

STOLCZ J.

aranyműves műhelye

készít mindennemű arany, ezüst,
drágakő és műtővös munkákat.

Régi ékszerek átalakítását,
valamint

minden javításokat.

Ugy házi eszközök, valamint díszmagyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, tűni aranyozás és ezüstözést jótállás mellett elvállalok.

Stolcz J.

aranyműves 665

Arad, Weitzer János-utca 2.,
Minorita-palota.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűk helyen Gyermekcipő ajánlom orthopéd-
gyógycipőimnek, melyek megakadályozzák a láb-
fejődést, gyermekkorú, agyvelővel felállóknál
nagykorú eredményeket értem el, amit számos
elismerés bizonyít. Kérem a valódi amerikai for-
májú cipőket meg nem tévesztendőül, mert más
cipőket B. megrendelőiért kérek teljes jótállással.

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szomszédságában

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. áll. tisztviselőegylet kolozsvári
képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek,
katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti
ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó.

Anosmin

legjobb szer a lábizzadás teljes megszüntetésére.

Már egyszeri alkalmazása azonnal megszünteti a láb izzadásá-
val járó nem épen kellemes szagot. Huzamosabb használata
után pedig teljesen meg is szűnik. A bőrt nem izgatja, nem
keményíti, hanem ellenkezőleg puhán tartja. Egy doboz ára 1 kor.

Hölgyek figyelmébe!!

Alabastrom poudre toilette könyv.

1 darab 70 fillér.

Egy-egy lapot szükség esetén a könyvecskéből kiszakítva, az-
zal az arcot, ha a hőség következtében az zsíros fényű lesz,
letöröljük. Meglepő és gyors hatása.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztá-
lanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párizsi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, ke-
reszettel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya csappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.
A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi kécsütményeket tessék
kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

513

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárban

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

tovább Földes Kálmán, Kocsutól Pál, Szig Lajos, Nauer Lajos, Vojtek
Kálmán, Berger Gyula gyógyszeres áruháza és Vojtek és Wolcz drogeriajában.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár

Arad-Temesvári.

N. é. közönség b. figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget,
hogy Sároossy-utca 2. szám alatt

új szücs műhelyt nyitottam.

Elvállalok női kabát, boá, muff, sapka,
utazó-bunda, lábzsák, mindennemű béle-
gysék, tepik, állattömések, stb. gyors és
pontos, valami t. jutányos árban való ké-
szítését, oly módon, amely versenyképesé
tesz bármely elsőrangú üzlettel.

Szakmában való képesítésemet a
bel- és külföld nagyobb városaiban sze-
reztem s utóbb Aradon Mayer M. szücs
üzletében huzamosabb időn át közmege-
lédésre gyakoroltam, s ugy a helybeli és
vidéki közönség izlés t. volt alkalmam el-
sajátítani. Rendelőim 25% munkaa. ked-
vezményben részesülnek. 2150

Kegyes pártfogásért esedez

Beregszászy Lajos, szücsmeister.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,
bojtok

és rojtok

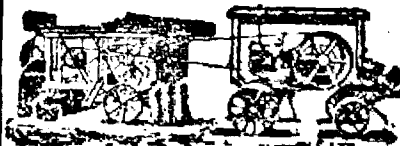
állandóan raktáron tartalnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret
szerint készíttetnek. — Minden e
szakba vágó munkát a leggyor-
sabbán készít. 882

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-féle „Glória”
benzinmotorok és villanygyújtású
benzi. motorcséplőkészletek
csakis KALLAI motorgyárban Budapest,
VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt sze-
rezhetők be. 1808

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3—5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében hasz-
nált gézgépek esérébe vétetnek. Hir-
neves „GLÓRIA” motoraink az
egész országban a legkitűnőbb
sikerral működnek.

Pontos cím:

KALLAI motorgyár

Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Fogorvosi

68
fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget érte-
síteni, hogy Aradon, József főherceg-
ut 1. sz. házbán

fogorvosi és fogtechnikai
műtermet nyitottam, a hol minden
a szakmába illő műtetteket pontosan és
és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1872 fogorvos.

RUBICS GYULA

fényező és mázó mesterség

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,
Booska-tér sarok.

Elvállal e szakmába vágó min-
denféle munkát, u. m.: **butor-
fényezést, vas- és fa-bu-
torokban, régi butorok**
újra festését bármilyen sty-
lusban, **kávéházi berende-
zéseket** u. m.: **asztalok,**
**székek, rácszatok, lám-
periák, fogasok, csillárok**
és fürdő-kádakat. 1488

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fen-
álló és teljes meglegedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Anich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személye-
sen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást
háziilag kezel, minden vegyszer mellőzésével, kizárólagosan kézim-
ással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelötti romlásnak.
Sok éven át szerzett tapasztalatom reméltem engedik, hogy kifogástalan munka
szállításával ki fogom érdemeim t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda **Anich Lajos-utca 2. szám.**

5131—1907. tkvi sz.

Hirdetmény.

Szintye község telekkönyvei a közös legelő egyrészenek
egyénekenkénti felosztása következtében az 1869. évi 2579. sz.
szabályrendeletre képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg
mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az
1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvények a tényleges
birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX.
t.-c.-ben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések
helyesbítésével fogantatosítottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitesítése és a hely-
szini eljárás a nevezett községben 1907. évi november hó 18. án
d. e. 9 órakor fog kezdődni.

Ennlfogva felhívom:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson
személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az
új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bi-
zonyosabban adják elő, — mert a régi telekkönyv végleges
átalakítása után a téves átvezetésből eredő kifogásokat jó-
hiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvénye-
síthetik.

2. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló be-
jegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy
a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon
kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesz-
téseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tar-
tanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas osztratais nin-
csenek, — hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-c. 15—18. és
az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6. 7. és 9. § ai értelmében szük-
séges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket
a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az át-
ruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt
szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét
nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvé-
nyesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is
elesnek; — és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre
vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánköny-
vileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt in-
gatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérel-
mezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a ki-
küldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentes-
ség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Kisjenőn, 1907. évi október hó 5. én.

Tabajdy,

kir. ítélőtáblai bíró.

Uj cipő-felsőrész üzlet.

Van szerencsém a tisztelt cipésmester urak figyelmét
felhívni a mai napon általam megnyitott elsőrendű

cipő-felsőrész üzletemre.

E szakmában a saját anyagomból, a legjutányosabb és
legdiszesebbet készítem, gyors és pontos kiszolgálással, a
miért is magamat b. jóindulatukba ajánlom s kérem szives
támogatásukat. 2414

Kiváló tisztelettel

Altmann Mór

cipő-felsőrész műhely

Boczkó-utca 2. szám.

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel

Minden évszak-
ban friss és
egészsé-
ges viz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak,
kertek, sanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.

Felvételek a helyszínen. 2346

Hópp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítás és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle
Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrrákák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Elveszett a világsi legelőről egy 10 éves fekete kanca

homlokán fehér csillaggal.

A megtaláló kéretik, sziveskedjen értesíteni **Argyelán János világsi lakost 946. sz. házban.** 2455

Halottak napjára!

Özv. Imre Mihályné és Társa
élő- és művirág kereskedése
Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dróher sörfőzettel szemben.)
Ajánlja a közelgő halottak napjára rendkívül nagy választék

élő és művirág koszoruit.
Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszébb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 2484

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Az izraelita templom sarkán nagy használt és új butor raktár.

Veszek

a legnagyobb árban uraságoktól használt férfi ruhákat, szőrme és utazóbundákat, továbbá használt háló és ebédlő, valamint konyha-butorkat, Wertheim csapát, légszűrőt, légszűrőket, nyergeket, fegyvereket, kis és nagy mérleget, bolti állványokat, ócska vasat, rozset, ölmot és mindenféle fémtárgyat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ezen felsorolt minden egyes tárgyat a legszébb kivitelben és a legolcsóbban minden nap megkaphatók.

Kívánatra házhoz, vagy vidékre levetéll meghívásra rögtön megyek. Szabóság és kéz férfi-ruha üzletem **Assalós Sándor-utca, Grabner-féle házban, butor-raktáram Árpád-tér 5. szám, az izraelita templom sarkán.**

Tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

SIMON JÁNOS

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 802.

Ajánlja saját készítményű **cimbait,** valamint 1841

hegedűk, harmonikák, legfinomabb olasz és másféle cimbalom és hegedű-hurokat.

Minden e szakba vágó munkák pontosan eszközöltetnek.

Árjegyzékek hangszerekről legyen és bérmentre.

Feltűnő újdonság! DÉLICE SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

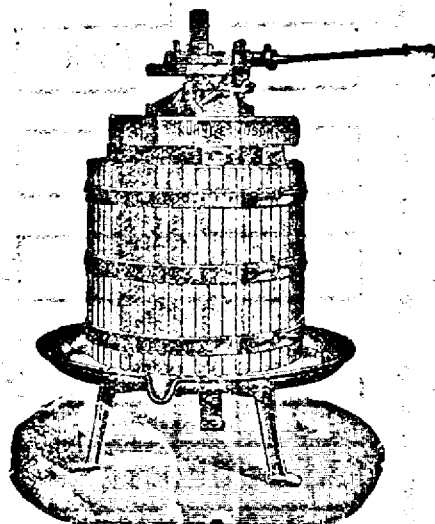
Kovács Soma és Társa Aradon.

Gép, műszaki és pincefelszerelési gépek raktára.

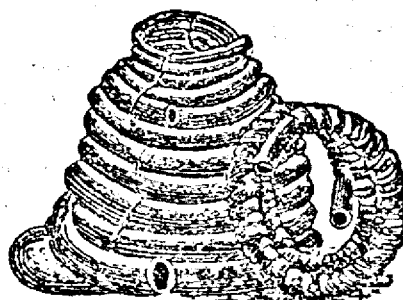
Kühne E.

1104

mosoni gépgyáros kizárólagos képviselője.
Borszivattyúk, szűrők, szállószeti gépek, rosták, konkolyozók, sack rendsz. ekék, eredeti Hungária és Mosoni drill vetőgépek.

**Malomszerek,
Szerszámok,
Kutak, Tömlők.**

Alapított 1860. **MÜNZI.** Állami távbeszélő 213.

Elsőrendű fehérnemű és kalap üzlete Arad.

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.

Legjobb fehérneműk,

készen vagy mérték után kifogástalan kivitelben, a legkedvezőbb árak mellett szerezhetők be nálam.

Előnyös vétel kötött harisnyákban:

3 pár színes	Kor. 1.50
3 " divat csikos	" 1.80
3 " csikos félgyapju	" 2.20
3 " divat	" 2.70

Legdivatosabb vadász és turista gyapju ingek, valamint lábszárak.

Kirabataim megtekintése által meggyőződik izléses újdonságaimról, valamint kiváló olcsó áralmról.

Állami tisztviselők szállítója.

482

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
== SZÉNSAV-MŰVEK ==

ujonnan berendezve karteren kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony **szénsavat** a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra. Ősze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek
1/1 és 1/2 literes üvegekben. 2907

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem éri gyógyhatás.
Elsőrendű asztali víz.
Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdön.
Sürgőnycim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Építőgazdák figyelmébe! Csobán Tivadar

képzett kőművesmester

Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.

(Bonta-féle ház.)

Elfogad az építészet terén előforduló mindennemű

irodai és kiviteli munkát.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építészet terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.

Vázlat terveket ingyen készítek.

Tisztelettel 189

Csobán Tivadar,
építészeti vállalkozó.

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **Aradon Deák Ferenc-utca 2. szám alatt (Sebesy-ház) egy, a mai kor és modern izlés minden követelményének megfelelő.**

női kalap divat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégekől kikerült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék **gyászkalapokban.**

Átalakítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

Világsi megrendeléseket a legmesszebb menő körülményekkel eszközölök. 719 Szives pártfogást kér

AMTMANN ANNA
Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Petróleum

házhöz szállító vállalat Arad.

Fővárosi mintára berendezve kényelmes, előnyös és praktikus rendszer.

Vállalatunk, mely működését e hóban megkezdte,

I. minőségű petróleumot

kívánatra 3 literes edényben

házhöz szállít

liter ára 36 fillér.

Rendelni raktárunkban

Simonyi-utca 12. szám alatt lehet.

Fenti vállalatot, ha igénybe vesszük, időt megtakarítunk és üzleti egyenlő előnyös árban I. minőségű petróleumot fogyasztunk. Tegyük kísérletet. Támogassuk a helyi vállalkozást.

B. támogatást köszönve, tisztelettel 2465

Petróleum házhöz szállító vállalat.

3584—1907. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésintézet 1908. évi szükségletét képező:

I. Építési anyagok (oltatlan-mész, élesszemű marosi homok, építési homok és beton kavics.)

II. Fa-anyagok (puha és kemény-, épület-, hid- és műhelyfák.)

III. Házi és erdei iparcikkek (favilla, járom, tövisborona, nyírágseprű, keréktalpfa, kinagyolt bükk- és nyirfa kocsirod és faszén.)

IV. Kötélgyártó anyagok és munkák (kender, kóc, kötél és zsinegfélék.)

V. Ruházati cikkek (kocsis- és szolga libériák, csikós-ruhák, kocsis-, csikós- és lovászfű esztrák) biztosítása céljából 1907. évi október hó 30-án a ménésbirtok igazgatóságánál verseny-tárgyalás tartatik.

Akik bármely cikk szállítására pályázni kívánnak, egy koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a fentebb mondott nap délelőtt 10 óráig nyújthatják be alulírott igazgatóságához, hol a szükségleti cikkek részletezett jegyzékét tartalmazó ajánlati űrlapokat és a szállítási feltételeket is megkaphatják.

Az ajánlatokkal bánatpénzt letenni nem kell, de a földmívelésügyi m. kir. Minister ur O Nagyméltósága jóváhagyásának fentartása mellett nyertesnek ítélt pályázók az általok szállítandó áru értékének 10%-át készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirban biztosítékként a felszólítás vételétől számított három nap alatt tartoznak a ménésbirtok pénztárába beküldeni.

Mezőhegyes, 1907. évi szeptember hó 20-án.

A m. kir. áll. ménésbirtok igazgatósága.

2299

Azon urral, ki

ezzen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5—6 óra közt találkozhatsz a Forray utca Nád-sdy-palotájában levő **Zinner Vilmos** mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

851

Hálás leszek

azon nemesszivű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne kések megveszti azor szép és olcsó zsebórát, a melyet **Zinner Vilmos** mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

Óh jaj!

Megfojt az az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldései raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ejjen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Pódsz. Kelemen, Hajos Árpád, Krész. Uzs. V. Könyv. Pol. Kinc. szob. Rozsnyay J. örök. Bauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Wainz drogeriáknál.

Gyereken: Maszlyk Daniel gyógyszerárakban.
Nagy-Pécelén: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
Ó-Pécelén: Rokszin János gyógyszerárakban.
Símándon: Csiky Lujács gyógyszerárakban.
Szikszón: Fördy Kós örök. gyógyszerárakban.

8.28

Legolcsóbb, legjobb
bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére.

A J Á N I J U K.

Arcz-cremek

Fogpasták

Illatszerek

Fogkefék

Hölgyporok

Szájvizek

Kölni vizek

Szappanok

Fogporok

Hajvizek

Fogcremek

Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

241

ARADON.

Lábizzadás, hónaljizzadás

ellen meglepő jó hatású szer a Hajós-féle

általános hintőpor,

szárit, — szagtalanít.

Ára egy doboznak 70 fillér.

313

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a világhírű törvényesen védett Hajós-féle

ANAGALLIN

használata által. — ára egy üvegnak 70 fillér.

„NEVER”

amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 db egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Poloskák kiirtására legjobb szer a Phenolsav.

Ára egy üvegnak 70 fillér.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a Megyeszállás szomszé-
gében.

Városi hirdetések.

30142-1907. sz.

Hirdetmény.

Az 1907. évi szeptember hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírású jegyzék 13 darab ívét az állami jövedékről szóló 1899. XXV. t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1907. évi október hó 14-től számítandó 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőségnek közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Burza Testvérek, Schwarcz Gáborné, Karcsei Sándor, Benyovszky Károly, Weisz Adolf, Horváth Sándor, Jarischa Mihályné, Mihályi Gyula Pintér János, Dávid Vilmosné, Bildhauer Lajos, Köhalmi Béla, Tóth György, kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőségnek észrevételeket.

Arad, 1907. évi október hó 4.

A városi tanács.

515-1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a régi vágóhid épülete egy részének átalakítása iránt folyó évi október hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 1598 korona.
Bánatpenzül leteendő kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételére vonatkozó pénztári jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a 104. sz. szobában az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi október hó 7-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k. aljegyző.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a f. évi őszi országos vásár november hó 1-én kezdődik s öt napon át azaz 1907. évi november hó 5-ig bezárólag tart.

Aradon, 1907. évi október hó 14-én.

A városi tanács.

Magyar királyi Államvasutak áll. főnökség.

9544-1907 R. szám.

Arverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárusítandó: rövidáru, vascső, olaj, színházi kellékek, varrógépek, szappan, cognac, sósborzesz, üvegáru, képek, zsákok, kézműáru és bor nyilvános elárverezése Arad állomásunkon lévő feladási raktárban 1907. évi október hó 23-án délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. c. közönség ezennel meghivatik.

Az állomásfőnök h.:

Bakos.

Magyar királyi Államvasutak áll. főnökség.

9587-907. szám.

Arverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m.: bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérművek, botok, napernyők, esernyők stb. nyilvános elárverezése Arad állomásunkon lévő feladási raktárban 1907. évi október hó 23-án délután 2 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. c. közönség ezennel meghivatik.

Állomási főnök h.:

Bakos.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Téli menetrend.

Érvényes 1907. évi október hó 1-től.

Magyar kir. Államvasutak.

Budapest-Arad.		Arad-Budapest.	
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások
Budapest Kpt.	Arad	Arad	Budapest Kpt.
Kőbánya felső p. u.	Sótronya	Sótronya	Kőbánya felső p. u.
Rákóczi	Kurlics	Kurlics	Rákóczi
Mazlód	Lóksháza	Lóksháza	Mazlód
Cyémérő	Bánhid majior	Bánhid majior	Cyémérő
Mende	Órszágt	Órszágt	Mende
Tülv-Sáp	Kétegyháza	Kétegyháza	Tülv-Sáp
Tápió-Szeceő	Kigyós	Kigyós	Tápió-Szeceő
Nagy-Kata	Békés-Csaba	Békés-Csaba	Nagy-Kata
Tápió-Szele	Békés-Földvár	Békés-Földvár	Tápió-Szele
Tápió-Györgyö	Mezőberény	Mezőberény	Tápió-Györgyö
Újszász	Szolnok	Szolnok	Újszász
	Pusztaszer	Pusztaszer	
	Pusztaszer-Pó	Pusztaszer-Pó	
	Mezőtúr	Mezőtúr	
	Gyoma	Gyoma	
	Mezőberény	Mezőberény	
	Békés-Földvár	Békés-Földvár	
	Békés-Csaba	Békés-Csaba	
	Kigyós	Kigyós	
	Kétegyháza	Kétegyháza	
	Órszágt	Órszágt	
	Bánhid majior	Bánhid majior	
	Lóksháza	Lóksháza	
	Kurlics	Kurlics	
	Sótronya	Sótronya	
	Arad	Arad	

Arad-Budapest.		Budapest-Arad.	
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások
Arad	Budapest Kpt.	Budapest Kpt.	Arad
Sótronya	Kőbánya felső p. u.	Kőbánya felső p. u.	Sótronya
Kurlics	Rákóczi	Rákóczi	Kurlics
Lóksháza	Mazlód	Mazlód	Lóksháza
Bánhid majior	Cyémérő	Cyémérő	Bánhid majior
Órszágt	Mende	Mende	Órszágt
Kétegyháza	Tülv-Sáp	Tülv-Sáp	Kétegyháza
Kigyós	Tápió-Szeceő	Tápió-Szeceő	Kigyós
Békés-Csaba	Nagy-Kata	Nagy-Kata	Békés-Csaba
Békés-Földvár	Tápió-Szele	Tápió-Szele	Békés-Földvár
Mezőberény	Tápió-Györgyö	Tápió-Györgyö	Mezőberény
Szolnok	Újszász	Újszász	Szolnok
Pusztaszer			Pusztaszer
Pusztaszer-Pó			Pusztaszer-Pó
Mezőtúr			Mezőtúr
Gyoma			Gyoma
Mezőberény			Mezőberény
Békés-Földvár			Békés-Földvár
Békés-Csaba			Békés-Csaba
Kigyós			Kigyós
Kétegyháza			Kétegyháza
Órszágt			Órszágt
Bánhid majior			Bánhid majior
Lóksháza			Lóksháza
Kurlics			Kurlics
Sótronya			Sótronya
Arad			Arad

Arad-Temesvári-Józsefváros.		Temesvári-Józsefváros-Arad.	
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások
Arad	Temesvári-Jv.	Temesvári-Jv.	Arad
Uj-Arad	Szt. Andrásh	Szt. Andrásh	Uj-Arad
Németh-Ságh	Merczfalva	Merczfalva	Németh-Ságh
Vinga	Órczyfalva	Órczyfalva	Vinga
Órczyfalva	Merczfalva	Merczfalva	Órczyfalva
Szt. Andrásh	Uj-Arad	Uj-Arad	Szt. Andrásh
Temesvári-Jv.	Arad	Arad	Temesvári-Jv.

Tölte-Arad.	
Állomások	Állomások
Tölte ind.	Arad
Ór-Pétery (é)	Arad
Alvincz (é)	Arad
Szászváros	Arad
Piskl (é)	Arad
Déva	Arad
M. Illye (é)	Arad
Zam	Arad
Soborsin	Arad
Berzova	Arad
Konop	Arad
Milova-O.	Arad
M. Rádó (é)	Arad
Baracza	Arad
Paulis	Arad
O-Paulis	Arad
Gyomf. Mező	Arad
Moldorjak	Arad
Glogovác	Arad
Arad	Arad

Arad-Tölte.	
Állomások	Állomások
Arad ind.	Tölte
Glogovác	Tölte
Moldorjak	Tölte
Gyomf. Mező	Tölte
O-Paulis	Tölte
Paulis	Tölte
Baracza	Tölte
M. Rádó (é)	Tölte
Milova-O.	Tölte
Konop	Tölte
Berzova	Tölte
Soborsin	Tölte
Zam	Tölte
Mar. Illye	Tölte
Déva	Tölte
Piskl (é)	Tölte
Szászváros	Tölte
Alvincz (é)	Tölte
Ór-Pétery (é)	Tölte
Tölte	Tölte

(Utánnomás nem díjaztatik.)

500 koronát fizetnek annak, aki **Bartilla-** fogvizének használatát mellett, üvege 70 ml. valaha lemezt fogfájást kap, vagy a szája büzlök **Bartilla A. örököséi,** (B. Winkler) **Wien,** 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható **Aradon** minden gyógyszerárban, különösen **Földes Kelemené,** Deák Ferenc-utca 11. sz és **Rozsnyay Mátjánál,** Szabadság-tér. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla féle** fogvizet. Hamisítványok feljelente. 101 díjaztatnak. 601

Harisnyakötőde

Andrássy-tér 20. sz.

(Fischer Elíz palotában.)

A t. közönség rendelkezésére áll és különösen kitűnő anyagból kötött

uj harisnyait ajánlja.

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZ

Kisöröngy **h**asználható! **E**n kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az **Erzsébet-sósfürdő forrása**
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, máj-bajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az **Erzsébet-só,**

mely 1 kg. dobozokban kapható drogáriákban, gyógyárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. — Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő igazgatósága
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Martini János

férfi szabó

ARADON, Hunyadi-utca.

Az őszi idény beálltával aianlom dusan felszerelt raktáromat bel- és külföldi

gyapjuszövetekből

melyből a legdivatosabb ruhát a legjutányosabb áron készítem. Erről egy próba megrendelés mindenkit meggyőzhet. Elvem: csinos, divatos munka! Kevés haszon!

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal

Martini János,

2469

férfi szabó.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyarái ó és pecsenyeborok

úgy nagyobb mennyiségben, valamint palaczkokban kapható

Winter Adolf

ügyvédnél 525

ARADON,

Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt.

Köhögés!

Aki

szereti az egészségét, meggátol a köhögést.

5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy feltétlen eredményes a

Kaiser-féle mell-karamella

(A három fenyővel.)

használatát. Orvosilag ajánlva és megvizsgálva **köhögés, rekedtség** vagy **saturus, elnyálkásodás,** e. ö. **dohányzás** folytán beállott **hurut** és **görcsös köhögések** ellen. 2.99

Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 80 fillér.

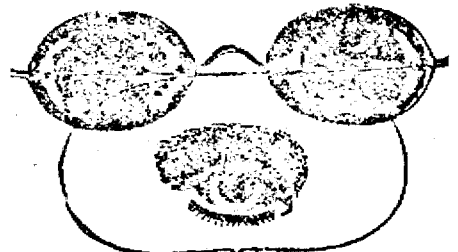
Kapható: **Guttor Földes Kelemen, Hajo Arpad és Rozsnyay Mátyas** gyógyszerárban **Aradon, Zombory János** és a „**Szent Háromság**” gyógyszerárban **Uj Szent-Annán** és **Szokoly Sándor „Iris”** gyógyszerárban **Lippa.**

Elsőrendű látsszerész üzlet.

DICK-SAMU

órás és látsszerész

Arad Andrássy tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb áron Raktáron tart mindennemű színházi látsszeréseket a legkülömbözőbb kiállításban. Legfinomabb lencsék, orrcsipek és szemüvegek arany ezüst utca és tekenőbeka csont keretekben legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részere, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsipek orvosi rendelést szerint azonnal készíttetnek.

Segéd felvétetik

teljesen jártas a női-divat és pipere szakmában; előnyben részesülnek, kik a női ruhászóvet eladásában is jártasak.

Klein Antal

divatárházában, 3889

Budapest, VII., Király-utca 53.

ALAPÍTOTT 1884-ben

BUTOROK

a modern követelményeknek megfelelő, gazdag választékban, szigorúan szolid munkával

TELJES POLGÁRI ÉS URASÁGI BERENDEZÉSEK 3885

nagyon mérsékelt árak mellett

Sárkány J. 1884-ben

butor-készítőnél

Budapest, Erzsébet-körút 26. (Zion-palota.)

Raktár és műhely.

Nádor-utcában

Schreyer-féle telken levő

nagy magtár

azonnal

k i a d ó.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető

Dr. Szende Tivadar

ügyvédi irodájában. 2506

„Ursus” borsajtóm a f. 6. kolozsvári mezőgazdasági kiállításon díszoklevéllel lettek kitüntetve.

„URSUS”

a legtökéletesebb szabadalmazott borsajtó,

felsőnyomással, három áttétellel.

— **Vasgerendaszervezet.** —

Legmagasabb nyomóképesség. A törköly egy darabban leemelhető, a must vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkaerővel.

Honi gyártmány.

Szőlőszeti, borsászati és pincészeti cikkek. Képes árlap ingyen és bérmentve. 2095

Tóth Gyula

vasnagykereskedő Debreczen.

Raktár és képviselő Arad és vidékére: **Magyari Ferenc** gépgyáros úrnál **Aradon.**

Janiga A. és Társa

egyenruha és uri szabó

Arad, Andrássy-tér 8. szám,

a Minorita-palotával szemben.

Készít mindennemű

egyenruhát és uri öltönyöket

legújabb divat szerint. 2270

Jutányos árak!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és arnyas, szép és tágas kerthelyiséget, ugyszintén a város legkitűnőbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tiszta sajtát termelő bork. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. **Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

tisztelettel

1406

Répássy Pál.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvétetnek szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 738

Nemes fajú

válogatott

alma

kapható métermázsánként 40 koronáért 2501

Schiller Mórnál,

Pleskuca, u. p. Ácsuca.

Felvilágosításokat teljesén ingyen ad a
Kiadóhivatal:
 József főherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 151. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozn.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a
Kiadóhivatalban:
 József főherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 151. —

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronaért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Akinek

ismeretség híján

háztársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérre, kertészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort, sougort, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy

Aki

bérbéadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,

Aki

mindeneket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csolt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési rovatát használja.

Kiváló finom

csemege és rózsa (Bakator) szőlő kapható nagyobb és kisebb mennyiségben Kohn H. és Fia cégnél, Ménesen. 2478

Azonnali belépésre keresek

fiatal ügyes kereskedősegédet, ki már vidéken volt, vegyeskereskedésembe. Fizetése 36 korona és teljes ellátás Grün M. Petris, Arad-megye. 2477

Házvezetőnek

ajánlkozok uriemberhez a háztartásban perfect 30 éves fess urinő. Fizetésre nem úgy reflektál, mint állandó, nyugodt otthonra. Leveleket egyelőre a kiadóba kérek A. M. alatt. 2481

Téli szalonna,

perzselt, száraz, zsir és sózott hár kapható Rauchbauer Nándornál, Ujszentannán. 2249

Erdélyi nemesfajú

almát és körtét 5 kgr.-os postakosaranként bérmentve 4 kor. utánvétellel szállít Paoletto L., Beszterce. 2338

Egy jó forgalmu

fűszerüzlet más vállalat miatt sürgősen eladó! Deák Ferenc-utca 2. szám. 2401

Varjassy József-utca

18 sz. alatt levő Csámszky-féle ház, nagy telekkel és kerttel, szabad kézből eladó. Értekezhetni Aulich Lajos-u. 8/c. 2437

I teljesen jókarban

lévő 2 üléses automobil 4¹/₂, H. P. jutányosan eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal 2432

Egy jó forgalmu

vegyeskereskedés tőzsde és korlátozott italmérséssel, forgalmas helyen, más vállalat miatt kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 2439

Fedeles hintó

kitűnő karban, szép lószerszámmal olcsón eladó a radnai főszolgabírónál. 2447

Gazdasszonynak ajánlkozok

középkori gyermektelen magányos özvegy nő, ki a gazdaságnak minden teendőiben jártassággal bír, helyben vagy vidékre. Bővebb tudósítást e lap kiadóhivatalában. 2456

Szalonna

téli perzselt 68, tiszta sertés zsir 72, sertéshus 72 kr. és minden hentes áru a legjutányosabb napi áron kapható Garai Károly hentesüzletéből Aradon, Boczkó-utca 2. szám. 2445

Berona és György-utca sarkán

levő üzlet és korcsmahelyiség november 1-ére kiadó. A ház esetleg eladó. Bővebbet Bing Ede cégnél, József főherceg-ut 5. 2479

Üzlethelyiség

kiadó Deák Ferenc-utca 89 szám alatt. Értekezhetni a házban vagy Angele Mátyás üzletében Szabadság-tér 16 szám. 2388

Vaszkó-Gilányi „Vezérkönyv.“

Kitűnő segédkönyv magántanulóknak a négy polgári osztályból való vizsga sikeres letételére. A két kötet ára 8 kor. A pénz előleges beküldésénél bérmentve küldi Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad. Arad és temesmegyei telefon 517. 381

Ház eladás.

Kapa-utca 4. számú ház 2 üzlethelyiséggel és Választó-utca 44. számú ház eladó. Bővebbet Gruss Jánosnál, Választó-utca 44. szám alatt. 2493

Uri lakás

azonnal kiadó. Bővebbet Dr. Momaák Döme ügyvéd irodájában 2476

Egy Mauser-féle

uj golyós ismétlő fegyver és egy uj kakasnéküli sörétes fegyver olcsón eladó. Tóth Bélánál, Varjassy József-utca 11. 2507

Instruktornak

ajánlkozok gimnázistákhoz tanításban gyakorlott joghallgató. Óvár-utca 1. 2498

Fiatal magántisztviselő

teljes ellátást keres jó családnál. Ajánlatok „Jó lakás“ jelige alatt Arad, Posterestante. 2496

Káposztát,

rózsaburgonyát waggonszámra jutányos árban szállítok. Grosz Jenő Arad, Tökölly-tér 7. 2496

Benzin motor

3¹/₂, lőerejű jókarban és kevésbé használt, cement fedélcserep készítéséhez szükséges eszközök eladók. Tudakozódhatni Kossuth-utca 66., az emeleten. 2495

Ségában,

Pécskai-ut 20. szám alatt egy szőlőskert, házzal együtt és minden mellékkeliséggel eladó. Bővebbet ott a tulajdonosnál. 2494

Yolland

legteljesebb angol-magyar szótár (a kiejtés pontos megjelölésével) megjelent és kapható Kerpel Izso könyvkereskedésében Aradon. 1921

Daráló malmunk

részére keresünk azonnali belépésre megbízható mo nárt, ki a pénzkezeléssel is meg van bízva. Solymos Testvérek, Arad Kölcsey-utca 6—7. sz. 2502

Eladó szőlő Gyorokon.

5 m. hold termőképes szőlő, 2 szoba, konyha, kamara, nagy pince és az összes berendezés olcsón eladó. Értekezni lehet Hajó-utca 28. szám, Aradon, Kovács Imrénél. 2504

Egy jó forgalmu vendéglő

téli és nyári helyiséggel, más vállalat miatt azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 2505

Megnyilott

a nyíregyházi kramplicsarnok!

Kicsinyben és nagyban

kapható legolcsóbb árban

Spielmann Albertnél,

Aradon, 2248

Karolina-utca 5. szám.

Angyal-utca 27. sz. alatti

szatócs-üzlet november 1-től kiadó. Bővebbet Angyal-utca 20/a.

Élethossziglani állást

kaphat

ügyes ember, ki vegyi gyár készítményeit gazdáknak és viszonteladóknak elárúsítana. Mint mellékfoglalkozás is kitűnő. D. Hardung & Co. chem. Fabrick, Aussig, Schönriesen. 3880

+ Soványság +

szép, teljes te-tformát kap világhírű erőporunk által. Arany éremmel kitüntetve Páris 1900, Hamburg 1904, Berlin 1903. 6—8 hét alatt 30 font hizás. Az ártalmatlanságot kezesség. Orvosilag ajánlja. Szigoruan reális — nem színhámság. Számos köszönőírát, Egy doboz használati utasítást. 2 kor. 75 fillér. Posta utalvány vagy utánvétellel a portón kívül. Higienikus intézet. 1951

D. Franz Steiner & Co.,

Berlin 58., Königsplatzstrasse 78.

Budapesten kapható Török J. gyógytárban Király-u. 2.

Eladó ház!

Hona-utca 32. számú házban

4 szoba, 2 konyha, pince, befásított udvar, szőlős kerttel, szép szalattivel, még 7 évig adómentes I. osztályu anyagból fölépítve, mindenkor

szabad kézből eladó.

Könnyű fizetési feltételek.

Értekezni lehet Pankota (Arad-megye) Lopus Pálnál. 2142

Hegyi bor.

400 Hl. idei kovaszincsi

fehér bor

mérsékelt ár mellett eladó. Szükség esetén a pince és hordók ingyen kölcsönözhetők.

Özv. dr. Petrán Jánosné

Arad, Lázár Vilmos-utca 4 sz.

Uri és egyenruha szabók.

Ezelőtt

Fábián Sándor, Varjassy-u. 2.

Most

Fábián és Blázsín

Deák Ferenc-utca, „Vass szálloda” épület.

Készítik a legfinomabb angol, francia és honi szövetekből a legelegánabb **uri ruhákat** s mert mindkettő képzett szabók (szabászok), szabászt nem tartanak s így sokkal olcsóbban dolgoznak másoknál. Egy próba rendeléssel tessék meggyőződni. — Ugy szintén készít minden nembeli egyenruhákat, magyar díszruhákat és sport-ruhákat is, vidékre a költségek felszámítása nélkül. — Meghívásra kiutaznak. Kiváló tisztelettel

Fábián és Blázsín,

uri- és egyenruha szabók

Arad, Deák Ferenc-u. „Vass szálloda” épület.

Az aradi és csanádi és az arad-hegyfaljai motoros vasutak egyenruha szállítói. 400

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület aszalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kertli szekek, padok, asztalok tömör vasból, valamint minden szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltnék. 115

Nagy választék sárkerítés mintákból természetesen nagyszámban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

= Megérkeztek =

a legszebb és legdivatosabb

Őszi újdonságok

kelmékben,

valamint

jó másó flanelek és barchettek

a legújabb mintákban és dus választékban, melyeket a legjutányosabb áron csakis nálam lehet beszerezni.

vásznak és schiffonok

szintén a legjobb minőségben kaphatók. Egy próbavásárlás mindenkit meggyőz arról, hogy jót olcsón csakis nálam lehet vásárolni. — Szíves partfogást kér

kész szolgálattal

2294

Jankovits György,

Arad,

Forray-utca 2. a) sz. (Lukácsy-ház.)

Kalap divat-szalón!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, miszerint válogatott készlet

modeljeim

az őszi é. téli szezonra megérkeztek. 22

Duszen főszerszám raktaram által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy a legkényesebb, mint a legszörényebb igényeket ki tudom elégíteni. Számos látogatásért esd 2350

Grünblatt An'ónia

Arad, Szabadság tér 11. sz. I. em.

(a Glük húszszobával egy házban.)

Gyá-zkalapok a legrovidebb idő alatt elkészíthetők.

Pokrócok

minden minőségben,

gabona-zsákok,

vizmentes ponyvák

és saját gyártású kender

kötél-árak

nagyban és kicsinyben a legolcsóbban kapható

Erdélyi és Bácskai Iparáruraktár
REICH B. KÁROLY FIA ÉS TÁRSA

cégnél

2370

Arad, Andrássy-tér 6. (V. rbas-ház.)

Alkalmi vétel!

OLCSÓ ÁRAK!

Szíves tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a Gebhart Testvérek üveg és porcellán üzletét megvettem és átköltözési nehézségek folytán az összes raktáron levő árukat, u. m.: üveg, porcellán, lámpa, gáz- és villanycsillárok, mindenféle disztárgyak, alpacca és alpacca ezüst evőeszköz, nickel főzőedények, stb.

2460

mélyen leszállított áron árusítom.

miről kérem a nagyérdemű közönséget, hogy meggyőződést szerezzen.

Kiváló tisztelettel

Gebhart Testvérek utóda

Az üzleti berendezés eladó.

Rauch Raimund.